R.N.I. No. MAHBIL/2020/79181

પ્રકાશ સમીક્ષા

ક.દ.ઓ. પ્રકાશ સમીક્ષા

CDO PRAKASH SAMIKSHA

(Gujarati & English Bilingual) FORTNIGHTLY

Since 1924...

સળંગ વર્ષ ૧૦૧મું

VOLUME : 05 • ISSUE : 19 • PAGES : 36 • MUMBAI • DATE : 5TH AUGUST 2025

BIL EDITION • YEARLY SUBSCRIPTION RS. 250/-

HD FIRE PROTECT

Protecting what matters most to you

| PASSION | EXCELLENCE | GROWTH |

At HD Fire, we don't just make fire-fighting products; we provide peace of mind.
With installations in 25,000+ locations across 90 countries, we bring safety when it matters the most.

HD FIRE PROTECT PVT. LTD.

Corporate Headquarters: D-6/2, Road No. 34, Wagle Estate, Thane 400604, India
Tel: +(91) 22 21582600 | Fax: +(91) 22 21582602 | Email: info@hdfire.com

UL LISTED | FM APPROVED | VdS | CE

www.hdfire.com | @HdFireProtectPvtLtd | @hd-fire-protect | @TheHdfire

With Best Compliments from:

MICROFINISH

Pumps • Valves • Automation

6D 0301

0045

SIL 3 IEC 61508

ATEX 94/9/EC

MICROFINISH VALVES PVT. LTD.

REGISTERED OFFICE:
B-161/162, Industrial Estate,
Gokul Road, Hubballi - 580030,
Karnataka, India.
Tel: +91-836-2212404 / 2210611
Email - sales@microfinishgroup.com
Website - www.microfinishgroup.com

WORKS: Block no.23B, Plot no.1 to 6,
Hubballi - Dharwad Bypass Road,
Itigatti Village, Dharwad - 580114,
Karnataka, India.

Tel: +91-836-2310015/16/19/25

BRANCH OFFICES:
Ahmedabad, Baroda,
Bengaluru, Chennai,
Delhi, Hyderabad, Indore,
Kanpur, Kolkata, Mumbai,
Pune.

તંત્રી સ્થાનેથી

પર્યુષણ પર્વની પધરામણી પ્રસંગે તા. ૫.૮.૨૦૨૫ના અંકના તંત્રીલેખમાં પ્ર.સ.ના સહતંત્રી શ્રીમતી શિલ્પાબેન અજાણીનો લેખ પ્રકાશિત છે.

– CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ, Mob.: 77385 08150

પર્વાધિરાજ પર્યુષણ

પુરુષાર્થની મોસમ આવી રહી છે, પર્વાધિરાજ પર્યુષણની પધારામણીની છડી પોકારાય રહી છે. પર્યુષણનો ખરો અર્થ છે, પર દ્રવ્યથી દૂર થઈને 'સ્વ'માં સ્થિર થવું. જગતને ભૂલીને, જિનદેવમાં ખોવાઈ જવું, રાગ છોડીને વીતરાગતા, ત્યાગ અને ઉદાસીનતાની અનુભૂતિમાં લીન થઈ જવું. પરદોષદર્શન તજીને ગુણસ્મરણ અને ગુણાનુકરણમાં તલ્લીન થઈ જવું. જો મંત્રાધિરાજ નવકાર છે, યંત્રાધિરાજ શ્રી સિદ્ધચક્ર છે, ગ્રંથાધિરાજ છે કલ્પસૂત્ર, તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ છે તો પર્વાધિરાજ પર્યુષણ છે! પર્યુષણના પર્વને પર્વાધિરાજ કહે છે કારણ કે આ ઉત્સવમાં મુક્તિના માર્ગની તમામ સાધના સામેલ છે. જપ, તપ, સ્વાધ્યાય, ધ્યાન, ઉપાસના, અભયદાન, સહિષ્ણુતા, ભગવાનની ભક્તિ, ગુરુવંદન, જેવી તમામ ધાર્મિક ક્રિયાઓ અને અનુષ્ઠાનો આ ઉત્સવ દરમિયાન કરવામાં આવે છે. પર્યુષણ દરમિયાન પાંચ કર્તવ્યોની પંચવટીમાં પુરુષાર્થ ખિલે છે. તો આવો કર્તવ્યોની પંચવટીમાં પ્રવેશ કરીએ. કારણ,

મોહની તાકાત શી મારી શકે?
જિનપ્રભુ-શાસન સહારો જોઈએ.
જેટલું ઊંચું શિખર હો આંબવું,
તેટલા ઉન્નત આચારો જોઈએ.

પર્યુષણના પાંચ કર્તવ્યોમાં પ્રથમ કર્તવ્ય છે અમારી પ્રવર્તન અર્થાત, આઠ દિવસ સુધી અહિંસાનું પાલન તન-મન-વચનથી કરવું અને કરાવવું.

હવે કરીએ દ્વિતીય કર્તવ્ય સાધર્મિક ભક્તિની વાત.

પોતાના દેવ, શાસ્ત્ર અને ગુરુની પ્રેરણાથી, પોતાના ધર્મશાસન તરફના અગાધ ભક્તિભાવ વડે, કોઈ માતાને પોતાના બાળકની તરફ હોય અગર ગાયને પોતાના વાછરડાની તરફ હોય તેવો નીડર, નિઃસ્વાર્થ અને નિઃશબ્દ વાત્સલ્ય ભાવ પોતાના સાધર્મિક તરફ રાખવો એ જ સાચી સાધર્મિક ભક્તિ કહેવાય.

પર્યુષણના કર્તવ્યોમાં ત્રીજા સ્થાને ક્ષમા સમાવે છે. ક્ષમા શત્રુભાવના સ્થાને મૈત્રીભાવની સ્થાપના કરે છે. ક્ષમા, દુઃખ આપનાર વ્યક્તિ માટેની સમજણ, સહાનુભૂતિ અને કરુણાની લાગણીઓ પણ પ્રેરી શકે છે, જેથી એક પ્રકારની શાંતિ મળે છે જે આપણને જીવનમાં આગળ વધવામાં મદદ કરે છે. માટે જ કદાચ કોઈ કવિએ કહ્યું છેઃ

"Forgiveness can mean, you step into your present rather than remaining in the past."

પર્યુષણ પર્વના કર્તવ્યોમાં ચોથા સ્થાને આવે છે 'તપ'. અનાદિ કાળથી આત્માને જે કર્મનો બંધ છે તેને તોડવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ 'તપ' છે. તત્ત્વાર્થ સૂત્ર કહે છે 'તપસા નિર્જરા ચ કર્મ નિર્જરા' તપથી થાય છે. જ્યારે બધા કર્મોનો નાશ થાય છે, ત્યારે આત્મા મોક્ષ પામે છે. તપનો મહિમા આ મુક્તકમાં સુંદર રીતે પ્રગટ થયો છેઃ

तप जीवन की जलती ज्योत है,

तप जीवन का उद्योत है,

तप से होती है कर्म निर्जरा

तप मोक्ष मार्ग का स्त्रोत है।

કર્મથી મલિન થયેલા આત્માની શુદ્ધિ માટે તપસ્યા કરવી જરૂરી છે. આલોચનાની શુદ્ધિ હેતુ આ તપ કરવામાં આવે છે.

પર્યુષણના અંતે સમ્યક્ત્વની શુદ્ધતા માટે, છેવટના કર્તવ્ય તરીકે વિવિધ ચૈત્ય (જિનાલયો)ની ક્રમપૂર્વક યાત્રા કરી, દર્શન કરી, પૂજા કરવી જોઈએ. પરમપુરુષ પરમાત્માના દર્શન કરવાથી સદ્દર્શન શુદ્ધ, સદ્વિચાર દ્રઢ અને સદાચાર સ્થિર બને છે. સંક્ષેપમાં કહીએ તો

આદ્યતંત્રીઓ

"પ્રકાશ"

ડૉ. વેલજી પાશ્વીર ગોસર

"સમીક્ષા"

સનત્ શાહ અને ગોવિંદજી જીવરાજ લોડાયા

"પ્રકાશ સમીક્ષા"

સનત્ શાહ

રાયચંદ રતનશી નાગડા

તંત્રી : CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

સહતંત્રી : શિલ્પાબેન અજાણી

ટ્રસ્ટ રજી. નં : F - 69260

પ્રમુખ : CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

મંત્રી : ઍડ. ઉદયન લાલજી લોડાયા

કોષાધ્યક્ષ : હેમાંગ લાલજી શાહ (લોડાયા)

અન્ય ટ્રસ્ટીઓ

કિરીટ લક્ષ્મીચંદ લાપસીયા | કાશ્મીરાબેન વિરેન્દ્ર લુઠીયા

કેશરસિંહ આણંદજી ખોના | ઍડ. શૈલેશ સનત્ શાહ

તિલકચંદ કુંવરજી લોડાયા | કિરીટ ખેતસી શાહ

શિલ્પાબેન અજાણી | જયંત વિશનજી છેડા

ઍડ. કેતન મધુકાંત લોડાયા

સરનામામાં ફેરફાર અંગે વિશેષ વિનંતી.

આપના રહેઠાણના સરનામામાં ફેરફાર અંગેની નોંધ હવેથી **kdoaddress@gmail.com** ઉપર મોકલવા.

વૉલ્યુમ : ૦૫, અંક : ૧૯, તા. ૦૫-૦૮-૨૦૨૫

: કાર્યાલય :

પોસ્ટ/કુરીઅર પત્રવ્યવહાર માટે સરનામું

PRAKASH SAMIKSHA

A/704, Remi Bizcourt, Plot No. 9,
Shah Indl. Estate, Off Veera Desai Road,
Andheri (W), Mumbai-400 053.

: જાહેરાત સંપર્ક :

હેમાંગ લાલજી શાહ – મો.: 99206 46846

E-mail : **kdoprakash@gmail.com**

વિશેષ નોંધ : પ્રકાશ સમીક્ષામાં પ્રકાશિત થતા દરેક પ્રકારના લેખ અને મંતવ્યોમાં વ્યક્ત વિચારો જે તે લેખકના છે. પ્રકાશ સમીક્ષાનું તંત્રી મંડળ તે વિચારો સાથે સહમત છે તેમ માનવું નહીં. – **તંત્રી મંડળ**

પ્રકાશ-સમીક્ષા હવે નેટ પર....
www.prakashsamiksha.com

ચૈત્ય-પરિપાટીથી મિથ્યાત્વ, શ્રુત-ભક્તિથી જ્ઞાન, ક્ષમાથી મોહનીય, અને અઠ્ઠમ તપસ્યાથી અંતરાય કર્મનો ક્ષય થાય છે. વળી, અમારીપાલનથી મૈત્રી વિકસે છે, સાધર્મિક ભક્તિ અક્ષય એવો નિર્મળ આનંદ આપે છે અને ક્ષમા કરુણા પ્રેરે છે. તો આવો, 'સ્વ' અને સૃષ્ટિ સમસ્તના હિત માટે, જિનાજ્ઞાને અનુસરીને આપણે પર્યુષણના પાંચેય કર્તવ્યો અત્યંત ભાવ અને નિષ્ઠાપૂર્વક પૂરા કરવા તૈયાર થઈ જઈએ.

અંતે, પર્યુષણના કર્તવ્યનું પાલન કરવા મથી રહેલા આપણા યુવાનોને અમુક વાતો, તેમનું કમ્ફર્ટ લેવલ સાચવતાં, અંગ્રેજીમાં કહેવી છેઃ

* Let us celebrate Paryushan to attain bliss through self-purification, not for show-off or social approval.

* Let us perform whatever form of religious worship we do, with the sole intention of moving towards self-realisation.

* Let us get acquainted with religious traditions like Dharma Prabhavna during Paryushan and understand their greatness and importance, and learn to respect them instead of criticising them in our ignorance.

*Let us draw inspiration from traditions like Kalpa Sutra reading to achieve excellence in social and spiritual life.

* Finally, let us cultivate the attitude of asking for and giving forgiveness with all our hearts, abandoning the subtle ego and the aggressiveness of youth.

આ સ્થાનેથી જે કંઈ પણ કહેવાયું છે એમાં કંઈ પણ જીનાજ્ઞા વિરુદ્ધ હોય અગર તેનાથી જાણતાં-અજાણતા જો કોઈનું પણ મન દુભાયું હોય તો મન, વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડમ!

- શિલ્પા અજાણી, સહતંત્રી

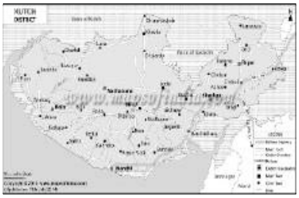

કચ્છ દર્શન

(ભાગ : ૪૬)

લેખક : સોમ ધરમશી
મો. : ૯૭૨૬૭ ૭૬૬૨૭

(ગતાંકથી ચાલુ)

હાજીપીર - કચ્છ

હાજીપીર દરગાહની મુલાકાત લેવાની હોય એટલે અરજણભાઈ જ નહીં પણ અહીં સંપૂર્ણ ભારતમાંથી ઘણા લોકો મુલકાત લેવા આવે છે. રસ્તો કેટલો પણ ખરબચડો હોય, ચાલતાં ચાલતાં પણ કેટલાક શ્રદ્ધાળુ યાત્રિકો અહીં આવતા હોય છે.

હાજીપીરની દરગાહ આવે તે પહેલાં મેં રમજુને આ ઓલિયા પીર વિશે વધુ વિગતવાર વાત કરવા કહ્યું.

''ફકીર બની જવું થોડું આસાન છે ! કેટકેટલી પરીક્ષાઓમાંથી પસાર થવું પડે છે. હાજીપીરને પણ અનેક મુશ્કેલીઓમાંથી પસાર થવું પડ્યું હતું, પરંતુ હમેશાં અલ્લાહ તેમની પડખે ઉભા રહ્યા હતા.

એક દંત કથા મુજબ તેઓ પ્રથમ સૈન્યમાં હતા. સૈનિકમાંથી ફકીર બન્યા બાદ તેઓ પંજાબ અને સિંધ પ્રાંતમાં વર્ષો સુધી રહ્યા. ઈ.સ. ૧૨૦૦મં તેઓ સિંધમાંથી કચ્છ આવ્યા. કચ્છ પ્રદેશમાં નરા ગામથી થોડે દુર આવેલી જગ્યાને તેમણે પોતાની કર્મભૂમિ અને ધર્મભૂમિ તરીકે પસંદ કરી.

કચ્છમાં પાણીની સમસ્યા તો સનાતન છે. હાજીપીરે ગામવાસીઓને પાણીની સમસ્યાના ઉકેલ માટે એક તળાવ ખોદવા કહ્યું. તળાવ ખોદાઈ ગયા બાદ તેમણે પોતે તળાવમાં નમાજ પઢી અને અલ્લાહને લોકોની મુશ્કેલી દુર કરવા બંદગી કરી. કહેવાય છે કે એ ઘડીએ તળાવની જમીનમાં તિરાડોં પડી અને મીઠા પાણીથી તળાવ છલકાઈ ગયું. આ તળાવ સૌ રાજપૂત સૈનિકો એ સાથે મળીને ખોધ્યું હતું અને તેથી તે ''સોધરણા''નાં નામથી ઓળખાયું. આવી તો ઘણી દંતકથાઓ આ ઓલિયાપીર સાથે જોડાયેલી છે.''

રમજુની વાત આગળ વધારતાં અરજણભાઈએ કહ્યું, ''દર વર્ષે ચૈત્ર મહિનામાં યોજાતા હાજીપીરનાં મેળામાં દેશદેશાવરથી લગભગ પાંચ લાખ લોકો આવે છે. તે સિવાય પણ હાજીપીરનાં દર્શને વર્ષ દરમિયાન લાખો લોકો આવે છે અને ચાદર ચડાવે છે. એક નોંધનીય વાત એ પણ છે કે હાજીપીરનાં દર્શને આવતા શ્રદ્ધાળુઓ એજ દિવસે માતાના મઢ પર મસ્તક ટેકવતા હોય છે. હિન્દુ અને ઈસ્લામિક એકતાનો આટલો સુંદર સુમેળ બહુ જુજ કિસ્સામાં જોવા મળે છે.

હવે અમે બધા યાત્રિકો હાજીપીરની દરગાહમાં રમજુ સાથે ચાદર ચડાવવા આગળ વધ્યા અને રમજુની દોરવણી પ્રમાણે અમારા શ્રદ્ધાનાં ફુલ મનોમન ચડાવ્યા, દરગાહની બાહર આવતાં રમજુ જાણે કેટલાક યાત્રાળુઓની આંખમાં ''ચા ની તલપ'' વાંચી ગયો અને ત્યાં પાસે આવેલ ટપરી પાસે લઈ ગયો. હાથ પગ ધોઈ એ જેવો ટપરી પાસે આવ્યો તો એક ઈસ્લામિક ભાઈ શેરવાનીમાં સજ્જ ''અસ્સ સલામ આલેકુમ'' કહેતો રમજુ ને ભેટી પડ્યો. એ હતો રમજુનો ખાસ મિત્ર અનવર... રમજુ પણ ''વાલેકુમ સલામ'' કહી ભેટી પડ્યો.

અનવરભાઈ મિર્ઝા ગાલિબનાં ચાહક લાગ્યાં કારણ કે તેમણે મિર્ઝાનો એક શેયર સંભળાવ્યો...

''યે નથી હમારી કિસ્મત કે વિશાલે યાર હોતાં,
અગર ઓર જીતે રહતે તો બસ ઈન્તઝાર હોતાં.''

પછી તો ચાયની ચુસ્કી લેતાં લેતાં કેટલાક ઉર્દુ શાયરોનાં શેયરની આપ-લે થઈ બધા અહીં નથી ઉતારતો પણ મને પણ ગમતો એક શેયર ને અહીં લખવાનો લોભ છુટતો નથી...

''તેરે વાદે પર જીયે હમ, તો યહ જાન, જુઠ જાના,
કિ ખુશીસે મર ન જાતે, અગર એતબાર હોતા.''

માતાના મઢ - કચ્છ

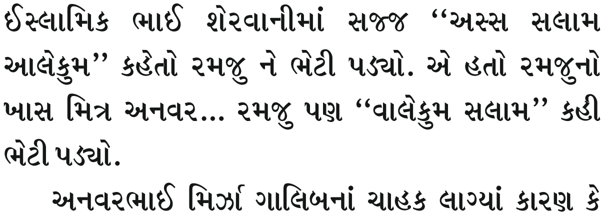

(વધુ આવતા અંકે...)

આપણી ધરોહર

લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે

ઍડ. કેતન મધુકાંત લોડાયા-કોઠારા (ગાંધીધામ), મો.:૯૮૭૯૫૨૨૬૪૨

આપણા દિવંગત સ્વજનની મરણ નોંધની નીચે ''લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે''ની નોંધ આપણે આજકાલ વાંચતા જ હોઈએ છીએ.

સામાન્ય રીતે કોઈનું દુઃખદ અવસાન થાય તો તેમના પરિવાર માટે લોકોની લાગણી હતી તે બતાવવા આપણે સ્મશાન યાત્રામાં અને ત્યારબાદ પ્રાર્થના સભામાં સમાજના લોકો વચ્ચે મળવા અને સાંત્વના આપવા જઈએ છીએ. એ વ્યવહાર એટલી હદે વધી ગયા હતા કે જેના ઘરે મરણું થયું હોય અને તેનો પરિવાર શોકમગ્ન હોય તેમ છતાં લોકલાજે પણ બધાને માનપાણી આપવા પડતા. જનાર વ્યક્તિ તો જતો રહે પણ આવા અમુક લૌકિક વ્યવહારોને કારણે પરિવારજનો રિવાજોને કારણે ખેંચાઈ જતા હોવાથી છેલ્લા ઘણા સમયથી અને ખાસ કરીને કોરોના કાળ પછી બંધ થતા જોવા મળે છે, અને સાથે સાથે આપણે ખર્ચ અને સમય બચાવતા થયા છીએ.

ગામડાઓમાં આપણા સમાજની કોઈ વ્યક્તિનું અવસાન થાય તો ગામના સભ્યો કામ ધંધા બંધ કરીને એના ઘરે શક્ય મદદ કરતા, જેથી એમને આ પ્રસંગ બોજરૂપ ન લાગે અને લોકોનો વ્યવહાર સચવાઈ જતો હતો. તેમજ તે જમાનામાં કોમ્યુનિકેશન અને વાહન વ્યવહારના સાધનો ન હોવાથી આ લૌકીક વ્યવહાર બાર દિવસ કે એક મહિનો ચલાવવો પડતો હતો. બહારગામથી સમાજના લોકો મળવા આવતા અને એ જૂની વાતો વાગોળતા અને જેથી દિલ પણ હલકું થઈ જતું,જે પણ એક વૈજ્ઞાનિક કારણ છે. જે તે સમયે ખેતીવાડી કરતા અને સીઝનલ કામ હોવાથી અન્ય સમયમાં નવરાશ હોવાથી આ લૌકીક વ્યવહાર ઘણા દિવસો સુધી ચાલી શકતા.

પણ આજે તો ખાસ કરીને શહેરી વિસ્તારોમાં ઝડપી યુગમાં સમશાન જતા પહેલા ૧૫ મિનિટ ફક્ત દર્શન કરી નીકળી જવાવાળો વર્ગ પણ છે અને આવીને પહેલો સવાલ પૂછે છે કેટલા વાગે કાઢશે?... અને ત્યાંથી અથવા સ્મશાનમાંથી પછી સીધા જ ધંધા રોજગાર માટે નીકળી જાય છે. તેમજ પ્રાર્થના સભામાં પણ ફેશન શો કરતા હોય તેમ સમાજ સામે પરિવારનું અભિવાદન ઝીલતા હોય છે. અન્ય પ્રકારના લોકો સમય નથી તેમ કહી મોબાઈલમાં શ્રદ્ધાંજલિ સંદેશો મોકલી આપતા હોય છે. આપણામાં સંવેદના નથી કે આપણે પ્રેક્ટીકલ થઈ ગયા છીએ તે સમજવાની જરૂર છે. કોરોના પછી ઘણીવાર ડિજિટલ પ્રાર્થના પણ યોજાઇ હતી. જે પ્રમાણે આવનારા સમયમાં પણ ઓનલાઇન શ્રદ્ધાંજલિ / પ્રાર્થના સભા શરૂ થવી જોઈએ એ સમયની માંગ પણ છે.

સધરી(સાદળી) અને તે બાદ સાદરી જેવી પ્રથા હતી. જે સમય જતા દેખાદેખીને કારણે પ્રાર્થના સભા જેવી ખર્ચાળ બાબતમાં પરિવર્તિત થઈ. સમાજના રિવાજ જરૂરથી બદલવાનો સમય આવી ગયો છે. પણ આજના સમયમાં આપણો સભ્ય સમાજ છે ત્યાં હજી પણ સ્મશાનમાં પરિવારની લાગણીને સમજવાવાળા માણસો મળશે પણ આવનારા સમયમાં આ જાતનો સમાજ નહીં હોય ત્યાં સ્મશાને પણ ઘરના સભ્યો સિવાય અન્ય નહીં જાય એ સમય દૂર નથી.

શહેરીકરણ અને વ્યસ્ત જીવનના કારણે બધાએ પહોંચવું શક્ય નથી એ વાત ખરી છે પણ સમાજથી મારે કંઈ લેવા દેવા નથી, એ વિચાર આવે એ પહેલા સમાજ વગર આપણે ચાલવાનું પણ નથી અને આવનારા સમયમાં કોઈ પરિવાર ઉપર દુઃખ આવે ત્યારે સમાજના દરેક ઘરમાંથી એક વ્યક્તિએ જરૂર હાજર રહેવું એવો કડક દંડનીય નિર્ણય સમાજે જલ્દી લેવો જોઈશે. અને અન્ય સમાજોને પણ ઉદાહરણ પૂરું પાડવું જોઈશે.

***

પ્રકાશ સમીક્ષા શતાબ્દી મહોત્સવ પ્રસંગે પ્રકાશિત
કૉફી ટેબલ બુક 'પ્રકાશ વિશેષ'માંથી ક.દ.ઓ.
વ્યક્તિ વિશેષોની લેખમાળાનો તેરમો મણકો પ્રકાશિત છે.
આગામી દરેક અંકમાં ક્રમશઃ એક મણકો પ્રકાશિત થશે. - CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

જયંતી રાયશી ગોશર

સુખના સૂર, જીવન ભરપૂર

ડઝનથી વધુ વાદ્યો વગાડી જાણતા આ જ્ઞાતિજને મન્ના ડેથી અરિજિત સુધી અગણિત ગાયકો-સંગીતકારો સાથે કામ કર્યું છે. બોલિવુડમાં તેમનું આગવું સ્થાન, અદકેરું માન છે. આજે પણ તેઓ સંગીતસાધના અને સંગીતસેવામાં નિરંતરપણે પ્રવૃત્ત છે

વ્યક્તિત્વ

આપણા અગણિત ગાયકો, સંગીતકારો, કલાકારોને સાંકળતી એક કડી આપણી જ્ઞાતિની છે. એ છે જયંતી રાયશી ગોશર. સંગીતવિશ્વનાં બે પાસાં અગત્યનાં. એક સંગીતકારનું, જે ગીત-ફિલ્મ, આલ્બમ, લાઇવ શોઝ માટે સંગીતની પરિકલ્પના કરે. બીજું પાસું નિષ્ણાત ગાયકો-વાદકોનું, જેઓ સંગીતકારની પરિકલ્પના સાકાર કરે. જયંતીભાઈ બીજા પાસાના મહારથી. તેઓ ડઝનેક વાદ્યો વગાડી જાણે છે. અમુક અસલ દેશી તો અમુક વિદેશી, જેમનાં નામ સામાન્ય માણસોને કદાચ ખબર ના હોય. સાથે તેઓ સંગીતનું પ્રોગ્રામિંગ કરે છે. પ્રદીર્ઘ કારકિર્દીમાં એમણે અનેક ફિલ્મોમાં યોગદાન આપ્યું છે. જીવનના સાત સૂરીલા દાયકા પછી તેઓ શ્રેષ્ઠ સંગીતસમ તરોતાજા, તંદુરસ્ત છે. એમના ઘરે જાણે સૂરોનું સામ્રાજ્ય છે. પ્રવેશતાં ખબર પડી જાય કે દરેક ખૂણે સંગીત ધબકે છે. મળીએ, એમને...

જયંતીભાઈનો જન્મ ૧૯૫૪માં મુંબઈના મસ્જિદ બંદરમાં થયો. ભાતબજારના ઘરમાં પિતા રાયશીભાઈ અને માતા લક્ષ્મીબહેન રહે. રાયશીભાઈને કચ્છથી એમના ભાઈ મુંબઈ લાવ્યા. તેઓ જ્ઞાતિની બોર્ડિંગમાં ભણ્યા. ૧૯૫૦ના દાયકામાં ઓલ ઇન્ડિયા રેડિયોમાં વાંસળીવાદક તરીકે સેવા આપતા. જયંતીભાઈ કહે છે, ‘‘અમે ચાર ભાઈ-બહેન. સૌથી મોટો હું, પછી બહેન જયા, જગદીશ અને ભરત. જ્ઞાતિની સ્કૂલમાં ભણ્યા પછી સેન્ટ ઝેવિયર્સમાં ગ્રેજ્યુએશન કર્યું. પછી કે. સી. કોલેજમાં લૉનું ભણવા એડમિશન લીધું.’’ જયંતીભાઈએ સ્કૂલના દિવસોમા જ સંગીતમાં રુચિ લેવા માંડી હતી. બહેની સાતમકરના રૂપમાં એમને ગુરુ પણ મળ્યા, જેઓ રોજ સવારે જયંતીભાઈને ત્રણ કલાક મેન્ડોલીન અને તબલાં શીખવે. લૉના ભણતર વખતે એક ટર્નિંગ પોઇન્ટ આવ્યો, ‘‘બીજા વરસમાં મને ત્યારનાં જાણીતા ગાયિકા કમલ બારોટ સાથે આફ્રિકાની દોઢ મહિનાની ટૂર મળી. પછી અભ્યાસ છૂટી ગયો અને...’’

ટૂરથી સ્વદેશ આવી તેઓ સંગીતસફરે નીકળી પડ્યા. ત્યારે ફિલ્મી સંગીતમાં કામ કરવા સિને મ્યુઝિશિયન્સ એસોસિયેશનના સભ્ય બનવું ફરજિયાત હતું. જયંતીભાઈએ ૧૯૭૮માં સભ્યપદ મેળવ્યું. સાથે આવશ્યક પરીક્ષા આપીને વિધિવત્ હિન્દી ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં પ્રવેશ કર્યો. શરૂઆત થઈ કોલેજના દોસ્ત પંકજ ઉધાસના લાઇવ શોઝથી. પંકજભાઈએ એકવાર કહ્યું, ‘‘જયંતી, અમારી ભેગો સંગીત વગાડ.’’ પંકજ, મનહર અને નિર્મલ ઉધાસની બંધુત્રિપુટીના શોઝમાં જયંતીભાઈ વાદ્ય વગાડે. શોઝમાં જાણીતા ગાયકો-સંગીતકારો આવે. જયંતીભાઈની આવડત જોઈને ઘણાએ એમને સામેથી કામ આપવા માંડ્યું.

૧૯૮૪માં તેમનાં લગ્ન અંજનાબહેન સાથે થયાં. મસ્જિદ બંદરનું ઘર નાનું પડતાં અને આવકમાં સ્થિરતા આવતાં પરિવાર શિફ્ટ થયો ચુનાભટ્ટી. જયંતીભાઈને મન માબાપથી અલગ ઘર વસાવવાનો નિર્ણય આકરો છતાં કારકિર્દી માટે અનિવાર્ય પગલા સમાન હતો, ‘‘અમે ઘર બદલ્યા પછી બદનસીબે મમ્મીનું તો અવસાન થઈ ગયું હતું પણ પપ્પા અમારી સાથે રહેવા આવી ગયા હતા. એટલો સંતોષ કે બેઉએ મારી પ્રગતિ જોઈ અને એનાથી તેઓ ખુશ હતાં. પપ્પા જીવનના અંતિમ શ્વાસ સુધી અમારી સાથે રહ્યા.’’ દરમિયાન, દીકરી સરગમ અને દીકરા આલાપનો પણ જન્મ થયો.

નિપુણતા, સારા વહેવાર અને સ્વભાવને કારણે જયંતીભાઈના કામનો વ્યાપ નિરંતર વધતો ગયો. પંકજ ઉધાસ, પછી મન્ના ડે અને પછી લગભગ આખી ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રી... કામને ખીલવવા તેઓ સંગીત સાથે ભાષાજ્ઞાન પણ મેળવતા રહ્યા. તેઓએ હિન્દીની પાંચ પરીક્ષા આપી છે. ઉર્દૂના સચોટ ઉચ્ચાર અને ઉપયોગમાં હથોટી છે. ૧૯૮૫થી કારકિર્દીના સુવર્ણકાળનું એના બે દાયકાનું સંગીત આજે પણ વિશ્વભરમાં ગૂંજી રહ્યું છે. આ રહ્યાં અમુક નામ જેમની સાથે એમણે કામ કર્યું છેઃ અવિનાશ વ્યાસ, ઉષા ખન્ના, લક્ષ્મીકાંત-પ્યારેલાલ, ઓ. પી. નૈયર, કલ્યાણજી-આણંદજી, આર. ડી. બર્મન, શિવ-હરિ, ઇલયારાજા, શંકર-અહસાન-લોય, ગુલામ અલી, જગજિત સિંઘ, હરિહરન, ભુપિન્દર સિંઘ, મિતાલી-રાજેન્દ્ર મહેતા, ઝાકીર હુસેન, નુસરત અને રાહત

ફતેહ અલી ખાન, લતા મંગેશકર, આશા ભોસલે, પિનાઝ મસાની, તલત અઝીઝ... એમનું સંગીત માણનારી હસ્તીઓમાં એપીજે અબ્દુલ કલામ, અટલ બિહારી વાજપાયી પણ સામેલ છે. જયંતીભાઈ આ બધાં વાજિંત્રો વગાડી જાણે છેઃ મેન્ડોલીન, ટેનર બેન્જો, રશિયન બલાલાઇકા, ગિટાર (એકોસ્ટિક-સ્પેનિશ-બેક પેકર-૧૨ સ્ટ્રિંગ-ઇલેક્ટ્રિક), અફઘાની રબાબ, અરેબિક આઉદ, ડેલ્સિમર...

જયંતીભાઈના સંગીતસફરનાં સીમાચિહ્નો અનન્ય છે. જગજિત સિંઘની અમર ગઝલ, 'વો કાગઝ કી કશ્તી,'માં બેન્જો, 'સાગર'ના 'ઓ મારિયા'માં ગિટાર, 'દિલ તો પાગલ હૈ'ના 'ભોલી સી સૂરત' અને 'બન્ટી ઔર બબલી'ના 'કજરા રે'માં બલાલાઇકા, 'માચીસ'ના 'ચપ્પા ચપ્પા ચરખા,'માં બેન્જો અને રબાબ, 'ફના'ના ટાઇટલ સોન્ગમાં અને 'સનમ રે'માં આઉદ, 'દિલવાલે દુલ્હનિયા લે જાયેંગે,'માં શાહરુખનું મેન્ડોલીન, 'મૈંને પ્યાર કિયા,' 'હમ આપકે હૈ કૌન,' 'ઝમાને કો દિખાના હૈ...' ગણતાં થાકી જવાશે. એમના શબ્દોમાં કહીએ તો, ''નહીંનહીં તોય હજારેક ગીતો એવાં ખરાં જેમાં મને એક અથવા બીજા વાદ્ય થકી સોલો પરફોર્મન્સ કરવાની તક મળી છે.''

અનેક દેશી-વિદેશી શોઝમાં એમણે લાઇવ સંગીત પીરસ્યું છે. કલ્યાણજી-આણંદજી, અમિતાભ બચ્ચન, શાહરુખ ખાન, આશા ભોસલે, લતા મંગેશકર, નીતિન મુકેશના શોઝ એમાં આવી ગયા. ૧૯૮૫માં વિનસ મ્યુઝિકે જયંતીભાઈ અને ગુરુભાઈ હની સાતમકરની જોડીનાં, જયંતી-હની નામે મ્યુઝિકલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સનાં પાંચ આલ્બમ બહાર પાડ્યાં હતાં.

બહોળા અનુભવે તેઓ સંગીત અને ગાયકી બેઉની ગહન જાણકારી ધરાવે છે. દરેક સિંગરની ગાવાની આગવી શૈલીથી પણ સુપેરે વાકેફ છે. આજના સંગીત વિશે તેઓ કહે છે, ''અમારા સમયમાં સૌને સંગીતનું ઊંડું જ્ઞાન હતું. હવે રેટિંગ જોઈને સંગીત મૂલવવામાં આવે છે. કોઈને નિસબત નથી કે તમે કેટલું જ્ઞાન ધરાવો છો. સમય સાથે તાલ મિલાવવા મેં જાતને એટલી અપડેટ કરી છે જેનાથી નવી પેઢી સાથે કામ કરી શકું. મનગમતું કામ મળે એ બિલકુલ કરું છું. કોઈક અટકે અને બોલાવે તો વહારે પણ જાઉં છું.'' હાલમાં એમણે પકંજ ઉધાસના ભાઈ પ્રદીપ ઉધાસ માટે આલબમનું રેકોર્ડિંગ કર્યું છે. જયંતીભાઈએ એકોસ્ટિક સ્ટ્રિંગ વાજિંત્રો વિશે એક રસપ્રદ સિરિયલ પણ બનાવી છે. એમની યુટ્યુબ ચેનલ - યોર્સ જયંતી - ૫૨ એનો લહાવો માણવા જેવો છે.

છેલ્લાં વીસેક વરસથી ગોશર પરિવાર અંધેરીના લોખંડવાલા વિસ્તારમાં રહે છે. કારણ ત્યાં અને આસપાસનાં સબર્બ્સમાં બોલિવુડના મોટાભાગના લોકો રહે છે. જીવનમાં ભરપૂર પામીને, સંગીતની સાધના કરીને જયંતીભાઈ સંતુષ્ટ છે. ૨૦૦૦ની સાલથી તેમણે સંગીત શિખવવાની શરૂઆત કરી. ૨૦૦૫માં લોખંડવાલામાં સંગીતના કલાસ પણ શરૂ કર્યા. આશરે ચારસો વિદ્યાર્થીઓને એમણે સંગીત અને ગાયકી શીખવ્યાં છે. એમની તાલીમ પામનારામાં અરિજિત સિંઘ પણ છે, જે એમની પાસેથી ગિટાર શીખ્યા છે. એમના હાથ નીચે તૈયાર થઈને આજે ડઝનેક જણ સંગીતક્ષેત્રે ઉત્તમ સ્થાને છે. પિતાના પગલે આલાપે પણ મનોરંજન વિશ્વમાં સ્થાન બનાવ્યું છે. એ આર્ટિસ્ટ મેનેજમેન્ટ કંપનીમાં મેનેજર છે.

બે કંપનીઓના, બે વિભાગના સંચાલક તરીકે એ એન્ટરટેઇનમેન્ટ કન્સલ્ટન્સી સાથે ટેલેન્ટ મેનેજમેન્ટ કરતા ૩૫ ગાયકોનાં કામ મેનેજ કરે છે. એની પત્ની ક્રિના મોન્ટેસરી સ્કૂલ ચલાવે છે. એમાં બાળકોને આત્મનિર્ભરતાથી સુસજ્જ કરાય છે. એમને કવીર નામે દીકરો છે. દીકરી સરગમ પ્રીતમ સાથે સુખી છે. એમને જિયાન-કિયાન એમ બે બાળકો છે.

વર્તમાન જીવનની વાત કરીએ તો જયંતીભાઈની સવાર છથી સાડાઆઠ વોક સાથે પડે. પછી ઘરનાં કામ અને બપોર પછી સંગીત. રેકોર્ડિંગ હોય તો એ, નહીંતર સાંજે મ્યુઝિક સ્કૂલમાં વિદ્યાર્થીઓને ટ્રેનિંગ. પૌત્રને ખાસ્સો સમય આપતાં દાદા રોજ કવીરને સ્કૂલે લેવા-મૂકવા જાય. બેઉ વચ્ચે ગજબ દોસ્તી છે. કવીરની વાત નીકળતાં જયંતીભાઈના ચહેરે ચમક આવે છે, ''છે સિનિયર કેજીમાં પણ ઉસ્તાદ છે. એને

અંગ્રેજી સાથે ગુજરાતી, કચ્છી કડકડાટ આવડે છે.'' ઘરમાં આપણા સંસ્કાર ધબકતા રહે એ માટે અમે પૂરી કાળજી રાખીએ છીએ. ઘરે ગુજરાતી અખબાર પણ આવે છે.

દીકરો સંગીતક્ષેત્રે મોટું કામ કરે એવી પિતા રાયશીભાઈની ઇચ્છા જયંતીભાઈએ પૂર્ણ કરી છે. ભરતભાઈ પણ મલાડમાં મ્યુઝિક સ્ટુડિયો ચલાવવા સાથે ઉત્તમ સાઉન્ડ એન્જિનિયર છે. જગદીશભાઈ ઇન્કમ ટેક્સ કન્સલ્ટન્ટ તરીકે સફળ કારકિર્દી ધરાવે છે. આવા આ પરિવારને સંગીતે રણકતું કર્યું એ આનંદની વાત છે.

વિચારસત્ત્વ

બોલિવુડ અને કળાનું વિશ્વ અલગ અને અઘરું છે. આ ક્ષેત્રમાં જયંતીભાઈએ અફર સ્થાન બનાવ્યું છે. સદૈવ આત્મનિર્ભર આ વડીલ સવારે જરૂર પડ્યે જાતે ચા બનાવવા સાથે પુત્રવધૂને હેરાન કર્યા વિના પોતાનાં કામ પોતે કરી લે છે. સુખ-સંતોષ વિશે તેઓ કહે છે, ''પ્રામાણિકતા પહેલી અનિવાર્યતા છે. સાથે મહેનત જરૂરી છે. પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થનો સમનવ્ય સર્વસ્વ છે. આપણે કોઈની લાચારીનો લાભ ના લેવો, કારણ જેવું કરશું એવું પામશું. અને હા, પરિવારને, માબાપને જેઓ સન્માન અને પ્રેમ આપે છે એમને બધેથી સન્માન અને પ્રેમ મળે છે.'' જયંતીભાઈનો દીકરો-વહુ એમની સાથે રહે છે. સહુમાં પ્રેમ અને મનમેળનો સાગર વહે છે.

આ ક્ષણ સોનેરી છે એ જયંતીભાઈનો જીવનમંત્ર છે, ''ગયું એ પત્યું. એ પાછું નથી આવવાનું. આગળ શું થશે એની કોઈને જાણ નથી. જીવનનો ખરો આહ્લાદ વર્તમાનને ઉજવવામાં છે. મને આનંદ છે કે આ નિયમ અનુસરતાં મેં મળેલી દરેક પળ માણી છે.''

સેવાવિશ્વ

જયંતીભાઈએ સમાજના ઋણાનુબંધને પણ નિભાવ્યું છે. સેવા કરવાની દરેક તકે તેઓએ યોગદાન આપ્યું છે. ૧૯૮૯ આસપાસ તેઓ કોઈ પણ જ્ઞાતિજનને વિનામૂલ્યે સંગીત શીખવતા. આજે પણ, તેઓ કહે છે, ''જ્ઞાતિજનને વિનામૂલ્યે સંગીત શીખવવા હું તૈયાર છું.'' કચ્છમાં ૨૦૦૧માં આવેલા ગોઝારા ધરતીકંપ વખતે સેવાર્થે લતા મંગેશકર સાથે એમણે વિશેષ કાર્યક્રમમાં યોગદાન આપ્યું હતું. શ્રી નરશી નાથા મેડિકલ ટ્રસ્ટ માટે એમના સહયોગમાં જ્ઞાતિના ગાયક-કલાકારો સાથેના સંગીતમય કાર્યક્રમમાં રૂપિયા એક કરોડની રાશિ એકઠી થઈ હતી.

૨૦૧૧માં તેઓએ કેન્સરના દરદીઓ માટે શો યોજીને મોટું ભંડોળ એકઠું કર્યું હતું. ૨૦૧૫થી તેઓ સિને મ્યુઝિશિન્સ એસોસિયેશનના પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. એમણે રાજીવ ગાંધી ફાઉન્ડેશન માટે પંડિત શિવકુમાર શર્મા સાથે દિલ્હીમાં તો ૨૦૧૧માં હરિપ્રસાદ ચૌરસિયા સાથે કેન્સરગ્રસ્તો માટે યોજાએલા કાર્યક્રમમાં અટલ બિહારી વાજપેયી સામે સંગીત પીરસ્યું હતું.

કચ્છી દશા ઓશવાલ હોવા વિશે તેઓ ગર્વ અનુભવતાં કહે છે, ''એક તો આપણે કચ્છી અને એમાં વળી દશા ઓશવાલ! આપણા લોકો જે ક્ષેત્રમાં પ્રવેશે ત્યાં અચળ સ્થાન બનાવી જાણે છે.''

અને પ્રકાશ સમીક્ષા વિશે...

બાળપણથી જેણે ઘરમાં પ્રકાશ સમીક્ષા જોયું હોય એને સામયિકથી લગાવ ના હોય તો નવાઈ. જયંતીભાઈ કહે છે, ''પપ્પાના સમયથી ઘરે પ્રકાશ સમીક્ષા આવે. આજે પણ પ્રિન્ટ અથવા ડિજિટલ કોપી વાંચું છું. આપણા સામયિકને સો વરસ પૂરાં થઈ રહ્યાં છે એનો હરખ વ્યક્ત કરવા શબ્દો ઓછા પડે છે. પ્રકાશ સમીક્ષા મોડું-વહેલું થાય તો અંજના તરત કહે કે જરા પૂછો તો ફોન કરીને, ક્યાં ગયું મેગેઝિન? એ આખો અંક એકીબેઠકે વાંચી લે છે.'' આવા સામયિકને સમય સાથે નવું કલેવર ધારણ કરીને બાળકોલક્ષી, યુવાલક્ષી બનાવવાના પ્રયાસોથી તેઓ ખુશ છે. છેલ્લે તેઓ ઉમેરે છે, ''મોડર્ન અપ્રોચ પ્રકાશ સમીક્ષાની વધુ પ્રગતિ કરાવશે. સમાજની રજેરજની માહિતી પીરસતા પ્રકાશ સમીક્ષાની આવતીકાલ પરિવર્તનથી વધુ ઉજળી હશે એ નક્કી છે.''

આરોગ્ય પ્રકાશ

ફેટી લીવર

– ડૉ. વીરચંદ લખમશી નાગડા, M.B.B.S. (મુંબઇ), M : 8369077978

લીવર એ આપણા શરીરનું મહત્ત્વનું અવયવ છે જે અન્નનું પાચન કરવાનુ, શરીરના ટોક્સીન, ઝેરને ખતમ કરી બહાર કાઢવાનું અને એવા બીજા લગભગ ૪૦૦ જેટલા કામ કરે છે. પહેલા મોટાભાગના લોકોની લાઈફસ્ટાઈ આરોગ્ય માટે સારી હતી ત્યારે દારૂ પીનારના લીવરને નુકશાન થતું હતું અને તેઓ ખૂબ હેરાન થતા હતા, હવે તે ઉપરાંત બીજા ઘણા કારણો છે. આ બિમારીને ડૉક્ટરોએ ‘નોન આલ્કોહોલિક ફેટી લીવર’ નામ આપ્યું (એટલે દારૂ ન પીવા છતાં થયલ લીવરનો રોગ) લીવરના રોગોમાં આ સૌથી વધુ જોવા મળતો રોગ છે. આજકાલ ઘણી વ્યક્તિઓને ફેટી લીવરની તકલીફ છે. આ રોગ આગળ વધીને લીવરને સંપૂર્ણ નુકશાન કરી શકે છે. લીવર કેન્સર કે લીવર સિરોસિસ સુધી આગળ વધી લીવરને સંપૂર્ણ રીતે ફેલ એટલે કે કામ કરતું બંધ કરી શકે છે.

લીવરની અંદર કોશિકાઓ આસપાસ ચરબી જમા થાય ત્યારે લીવરના કામમાં વિક્ષેપ થાય છે. લીવરનું મુખ્ય કામ છે શરીરમાં એનર્જી ઉત્પન્ન કરવાનું અને એ એનર્જીનો સંગ્રહ કરવાનું. લીવર જે એનર્જી ઉત્પન્ન કરે એમાંથી શરીર જેટલી એનર્જી વાપરે તેટલી વપરાય બાકીની એનર્જી જમા થાય તેથી જ બેઠાડુ જીવન અને કસરતનો અભાવ એ આ બિમારી માટે કારણભૂત બની રહે છે. શરીરમાં આ એનર્જી વધુ જમા થાય એટલે ચરબી લીવરના કોષોમાં જમા થતી જાય. લીવર ઉપરાંત પેનક્રિયાઝ અને અન્ય ભાગોમાં એનર્જી ચરબીના રૂપમાં જમા થાય. લીવરમાં જમા થયેલ ચરબીને કારણે એમાં સોજો આવે જે લીવરને નુકશાન કરે છે.

ફેટી લીવરનું જોખમ કોને વધુ : (૧) બેઠાડુ જીવન હોય અને જાડાપણું હોય (૨) જે લોકોની ફેમિલી હિસ્ટ્રીમાં હાઈ બી.પી., ડાયાબીટીઝ, હાઈ કોલેસ્ટ્રોલ, સ્ટ્રોક, કેન્સર જેવી બિમારી હોય કે આ સર્વ બિમારી વ્યક્તિ પોતાને જ હોય (૩) ગરદન પર કાળી રેખાઓ કે મસા થયા હોય તો શરીરમાં કંઈક ગડબડ છે અને આ બિમારી હોઈ શકે તેવી શક્યતા છે તેમ સમજી નિદાન કરવું જરૂરી.

લક્ષણો : મોટા ભાગનાને શરૂઆતમાં કોઈ લક્ષણ હોતા નથી. પેટની સોનોગ્રાફી થાય ત્યારે ખ્યાલ આવે. અમુક કેસોમાં થાક વર્તાય કે દુઃખાવો થાય કે વજન ઘટે. આ બિમારીમાં સમયસર ધ્યાન ન અપાય તો લીવરમાં સોજા અને scarring (નુકશાન) અને ‘સીરોસીસ’ નામનો રોગ લાગુ પડે છે, ઘણી સમસ્યા ઉત્પન્ન થાય છે. ઈલાજને વધુ વિલંબ થાય તો લીવર ફેલ્યોર કે કેન્સરમાં પરિણમે. ૭૦% લીવર કેન્સરના કેસમાં સિરોસીસ હોય છે.

ઈલાજ : આ બિમારીની કોઈ દવા નથી. લાઈફ સ્ટાઈલમાં બદલાવ લાવવા સિવાય કોઈ ઉપાય નથી. (૧) વ્યસન ત્યજો (૨) ભોજનનો ૬૦% ભાગ રાંધ્યા વગરનો લ્યો-કાચા સલાડ જેવા કે કાકડી, ટમેટા, ગાજર, મૂળો, ચોળી ઉપરાંત ફણગાવેલા કઠોળ, ફળો, બધા શાકભાજીના સૂપ લેવા. હળદર, કાળા ચણા, અખરોટ લીવર માટે ફાયદાકારી છે. (૩) મેંદાની ચીજો, પામ તેલથી બનાવેલ ખાદ્ય, જંકફૂડ વગેરે લીવર માટે નુકશાનકારક છે, સાકર આરોગ્ય માટે સારી નથી તેનો સંપૂર્ણ ત્યાગ કરો. સુગર ફ્રી કે તેવા પ્રોડક્ટ્સ પણ બંધ કરો. મીઠાસ માટે ખજૂર, અંજીર, જરદાલુ, કીસમીસ, ખારેક અને જેષ્ઠીમધનો ઉપયોગ કરો (૪) ચીનના લોકો લીવરના સ્વાસ્થ્ય માટે એક ફોર્મુલા અપનાવે છે. ભોજનની થાળીના ૪ ભાગ- ૧માં ખાવાનું, બીજામાં પ્રવાહી અને બે ભાગ ખાલી. (૫) ખોરાકમાં પ્રોટીન વધારો-કઠોળ, બધી દાળો, સોયાબીન, ઘરે બનાવેલ પનીર વગેરે વધુ લ્યો (૬) ઘઉં, ચોખાને બદલે મિલેટ્સ-બાજરી, જુવાર, જવ, નાચણી, કોદરી વગેરે વાપરો.

અનુસંધાન પાના નં. ૧૫

U M KHONA AND COMPANY
CLEARING | FORWARDING | LOGISTICS
AEO
भारतीय सीमा शुल्क
INDIAN CUSTOMS
COMMITMENT
TO EXCELLENCE
OUR PRESENCE
AT:
MUMBAI
JNPT
HAZIRA
KOLKATA
HALDIA
CHENNAI
KANDLA
MUNDRA
PIPAVAV
U M KHONA AND COMPANY
1011, Universal Majestic,
Behind RBK International Academy,
Off Ghatkopar – Mankhurd Link Road,
Chembur, Mumbai 400 088.
jayant.lapsia@gmail.com
Tel.: 6155 9901
Email : harsh.lapsia@umkhona.com
Tel : +91 22 6155 9999 / +91 98190 30311
Fax : +91 22 6155 9955
www.umkhona.com
CB: 11/189

મળવા જેવા માણસ...
લેફ્ટીનન્ટ કર્નલ વિરલ મીનાબેન-સુભાષ મોમાયા
ડુમરા (પૂના)

સામાન્ય ધારણા કે જૈનો અને મિલીટરી નો-વે! ખરેખર? તાજેતરના ઈતિહાસમાં પહેલીવાર વિંગ કમાંડર અભિનંદન વર્ધમાન જૈન છે એ જાણવા મળ્યું ત્યારથી એક વિચાર રમતો થયો કે આપણી જ્ઞાતિમાંથી કોઈ મિલીટરીમાં છે? એ શોધખોળ કરતા, જૈનો અને મિલીટરીમાં? કદી નહીં. એ મિથ તૂટી-જૈનો લશ્કર અને પોલિસ સેવામાં ઊંચી પાયરી પર જોવા મળી શકે. અલબત્ત એ જૈન આપણા ગુજરાતમાંથી અને કચ્છમાંથી તો માંડ આંગળીના વેઢે ગણાય એટલા! તો આ શોધમાં સાંપડ્યા આપણી જ્ઞાતિના ગૌરવ રૂપ લેફ્ટીનન્ટ કર્નલ વિરલ સુભાષ મોમાયા. મૂળ ડુમરાના અને હાલ પૂનાના ઔંધ વિસ્તારના નિવાસી સીએ શ્રી સુભાષભાઈ મણીલાલ મોમાયા અને શ્રીમતી મીનાબેનના ચીરંજીવ, એટલે વાત આગળ વધારી અને ખાસ એમના વિશિષ્ટ પરિચય અને જ્ઞાતિના લાભાર્થે સાક્ષાત્કારનું આયોજન કર્યું. વિરલભાઈ સાથે સંવાદ સાધીએ એ પહેલા એમની શૈક્ષણિક તથા કારકિર્દી અંગેની થોડી માહિતી...

શિક્ષણ અભ્યાસ : એનડીએ ખડકવાસલા પૂણેથી બી.એસસી., મિલીટરી એકેડેમી દહેરાદૂનથી ડિફેન્સ સ્ટડીઝનો પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા, વેલિંગ્ટન કોલેજ તમિલનાડુથી એમએસસી, ડિફેન્સ અને સ્ટેટ્રેજીક સ્ટડીઝ.

વ્યવસાયિક તાલિમ : લાઈફ સેવિંગ અને લાઈફ ગાર્ડ કોર્સ યૂકેની રોયલ લાઈફસેવિંગ સોસાયટીથી, પેરા જમ્પિંગ પેરાશૂટ ટ્રેઈનીંગ સેન્ટર આગ્રાથી, સ્કૂબા ડાઈવીંગ કોચીન અને લક્ષદ્વીપમાં, ઈસ્ટર્ન આર્મી કમાંડ સેન્ટરમાં ફાયર, એક્સપ્લોસિવ અને એન્વાયરમેન્ટ સેફ્ટી.

જુનિયર કમાંડ કોર્સ અને ઈન્ફેન્ટરી યંગ ઓફિસર કોર્સ મહુ-ઈન્દોરમાં બેસ્ટ સ્ટુડન્ટ, અને ઈન્સ્ટ્રક્ટર ગ્રેડીંગ કમાંડો ટ્રેઈનીંગ બેલગામ, ઈન્સ્ટ્રક્ટર ગ્રેડીંગ ઓર્ડિનેંસ મેનેજમેન્ટ અને એમુનેશન સ્પેશિયલાઈઝેશન જબલપુરથી.

ડ્યુટી : ડેમચોક લદ્દાખ એલઓસી પર, ગ્વાલિયર, એમપી, જમ્મુ કાશ્મીરમાં કાઉન્ટર ઈન્મરજન્સી, ભૂતાનમાં વિદેશી લશ્કરને તાલિમ ઈન્સ્ટ્રક્ટર, ફરી જમ્મુ-કાશ્મીરમાં કાઉન્ટર ઈન્સરજન્સી (ટેરરીસ્ટ વિરોધી કામગીરી), પઠાનકોટ પંજાબ, નારેન્જી આસામ અને વર્તમાનમાં દિલ્હી ખાતે.

વ્યક્તિગત રીતે, પ્રત્યક્ષ ચર્ચા સંભવ ન હોતા ફોન પર ચર્ચા કરી. 'જય હિંદ સર' સાથે સૈનિક પરંપરા મુજબ થયેલી વાતચીત.

પ્ર.સ.: જય હિંદ સર, પ્રકાશ સમીક્ષા માટે આપના કેરિયર બાબત વાત કરવી છે. આપને 'વીરલભાઈ' તરીકે સંબોધી શકીએ?

ઉ : વ્હાય નોટ, આપણી જ્ઞાતિ માટે જરૂર.

પ્ર.સ.: હમણાં જાણવા મળ્યું તેમ આપ સીધા એનડીએથી મિલીટરીમાં જોડાયા છો. શું આપને આપના પિતાશ્રી અને ખાસ કરીને માતાજી તરફથી સરળતાથી પરવાનગી મળી ગઈ હતી?

વિરલભાઈ : અમારા પરિવારમાં બધા ઉચ્ચ શિક્ષિત છે. માતાજી મીનાબેન બી.કૉમ. છે, પિતાશ્રી સી.એ. છે, ભાઈ એમબીએ છે અને આ કૌટુંબિક સિરસ્તો છે, બધાને પોતાની મરજીનો અભ્યાસક્રમ પસંદ કરવાનો અને કેરિયર પસંદ કરવાનો. મને કંઈક જૂદું કરવાની ઈચ્છા હતી તે મેં જાહેર કરી. એનડીએ (નેશનલ ડિફેન્સ એકેડેમી)માં દાખલ

થવા પ્રવેશ પરીક્ષા આપી અને સારા માર્કે ઉત્તીર્ણ થયો. એનડીએમાં પ્રવેશ મળ્યો.

પ્ર.સ.: એનડીએમાં કયા પ્રકારની ટ્રેનિંગ હોય? એનો શો લાભ?

વિરલભાઈ : એનડીએના અભ્યાસ અને તાલિમને સફળતાપૂર્વક પૂરા કરીએ તો મિલીટરીમાં સીધી 'લેફ્ટીનન્ટ' પદવી સાથે પ્રવેશ થાય.

પ્ર.સ.: આપની સાથે દાખલ થયેલા બધા જ પાસ થયા હશે?

વિરલભાઈ : નહીં, ૧૦ ટકા પહેલા જ વરસમાં નીકળી જાય છે. કેટલાક સખત શેડ્યુઅલથી કે બીજા કારણોથી છોડી જતા હોય છે.

પ્ર.સ.: સિપાહી (સોલ્જર) વગેરેની ભરતી કેવી રીતે થાય?

વિરલભાઈ : એ માટે ડાયરેક્ટ રિક્રૂટમેન્ટ કેમ્પેન ચાલે, અમુક ચોક્કસ કેન્દ્રો પર સીધી ભરતી થાય.

પ્ર.સ.: ઓકે, એનડીએમાં શું ટ્રેનિંગ આપે અને અભ્યાસમાં શું હોય?

વિરલભાઈ : એનડીએમાં મુખ્યત્વે શરીરને ખડતલ બનાવવા દ્રઢતા અને મનોબળ વધારવા માટેની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ, ફિજીક્સ અને જ્યોગ્રાફી, મિલીહિસ્ટ્રી જેવો એકેડેમિક અભ્યાસ કરાવાય. ફીઝીકલ એક્સરસાઈઝ, ઘોડેસવારી, ફુટબોલ, વોલીબોલ, હોકી, ટેનિસ વગેરે સ્પોર્ટસ, સ્વિમીંગ, રોક ક્લાઈમ્બિંગ મિલીટરી ટ્રેનિંગ મુખ્ય છે. સવારના ચાર વાગ્યાથી રાત્રે દસ વાગ્યા સુધીના ટાઈમ ટેબલમાં બધુ સમાવી લેવાય.

પ્ર : આપે એનડીએ ક્લીયર કર્યું, લેફ્ટિનન્ટની રેન્ક મળી તો પરિવારની શી પ્રતિક્રિયા હતી.

વિરલભાઈ : વરદીમાં જોઈ થોડા આશ્ચર્યમાં! બધા ખુશ સ્પષ્ટતઃ માતાજી ખાસ, પિતાજી અને ભાઈ પણ.

પ્ર : લેફ્ટિનન્ટ તરીકે આપની પહેલી પોસ્ટીંગ ક્યાં થઈ?

વિરલભાઈ : પૂર્વ લદ્દાખમાં. એ સિવાય ડ્યુટીના ભાગરૂપે ગ્વાલિયર, ભૂતાન, પઠાનકોટ, કાશ્મીર, આસામ, દિલ્હી, જેસલમેર, હિસ્સાર, જબલપુર વગેરે સ્થાનોએ જવાનું થયું હતું.

પ્ર.સ.: હાલમાં પોસ્ટિંગ ક્યાં છે?

વિરલભાઈ : લદ્દાખમાં, ત્યાં લોજીસ્ટીક્સ ઈન્ચાર્જ છુ.

પ્ર.સ.: ફિલ્ડમાં ડ્યૂટી રહે છે?

વિરલભાઈ : મિલીટરીની બધી ડ્યુટી ફિલ્ડની જ રહે છે. ભૂતાનમાં મારે રોડ એક્સીડન્ટ થયો તેમાં ઘણો સમય રીકવર થવામાં ગયો. પછી અમારા બોસે મને લાઈટ ડ્યૂટી આપી અને હવે લોજીસ્ટીકમાં છું. આમાં ફ્રન્ટ પર રહેલા ટ્રુપ્સ માટે જરૂર પ્રમાણે દારૂગોળો, હથિયાર, રાશન વગેરે મોકલવાનું રહે છે.

પ્ર.સ.: પ્રમોશન કેવી રીતે થાય છે?

વિરલભાઈ : સર્વિસમાં પ્રમોશન એક મહત્ત્વપૂર્ણ બૂસ્ટર હોય છે. આર્મીમાં ટાઈમ બેઝ્ડ પરફોરમન્સ અને ટેસ્ટ બેઝ્ડ પ્રમોશનની પદ્ધતિ છે. સામાન્યપણે સીનીયોરિટીના આધારે પ્રમોશન આપવામાં આવે છે. દરેક રેન્ક માટે પ્રમોશન ચોક્કસ સર્વિસ લેન્થ, પૂરતો ફિલ્ડ અનુભવ, અને વધુ જવાબદારી ઉપાડવાની ક્ષમતા જોવામાં આવે છે.

લેફ્ટીનેન્ટથી કેપ્ટનની રેન્ક બે વર્ષમાં અને કેપ્ટનથી મેજરની રેન્ક ઓછામાં ઓછા છ વર્ષના અનુભવ પછી અને મેજરથી લેફ્ટીનન્ટ કર્નલની રેન્ક સુધી સરેરાશ ૧૩ વર્ષની સર્વિસ પૂરી થવી જોઈએ. આ પ્રમોશન લગભગ ઓટોમેટીક થતા હોય છે. ઉપરના પ્રમોશન મેરીટ અને સિલેક્શનના આધારે કરવામાં આવે છે. લેફ્ટીનન્ટ કર્નલનું સિલેક્શન મેરીટ, પરફોર્મન્સ અને સિલેક્શન બોર્ડ દ્વારા કરાય છે.

મને સમય સમય પર કેટલાક ટેસ્ટ આપવા પડ્યા હતા અને તેમાં સારી રીતે ટોપ રેન્કમાં પાસ થયો હતો.

પ્ર.સ.: એક વ્યાપારી અને અહિંસામાં માનનારી વ્યક્તિ માટે આ પ્રશંસનીય ઉપલબ્ધિ છે. હવે વ્યક્તિગત

પ્રશ્ન. આપે લગ્ન કોની સાથે કર્યા?

વિરલભાઈ : આસામી યુવતી અર્ચના શર્મા સાથે લગ્ન કર્યા છે. તે એન્જીનિયર છે.

પ્ર.સ.: જૈન તરીકે આપ શાકાહારી છો અને અહિંસામાં માનનારા તો ભોજન વ્યવસ્થામાં અનુકૂલન કઈ રીતે સાધો છો?

વિરલભાઈ : ૧. મીલીટરીમાં અનાવશ્યક હિંસાને સ્થાન નથી. લડાઈ વખતે જે સ્થિતિ હોય તે અલગ. આપણા બધા તીર્થંકર ક્ષત્રિય અને રાજવંશી હોવાથી પ્રજાની સુખશાંતિ માટે હિંસા સંભવે.

૨. ભોજનમાં શાકાહારી, માંસાહારી કે વેગન બધાની સગવડ સચવાય. મોર્નિંગ ટી, સવારનો ચા નાસ્તો, બપોરનું લંચ, અપરાહન ચા, રાત્રે ડિનર, કોઈ સમસ્યા નથી. સીઝનલ ફ્રુટ પણ હોય.

પ્ર.સ.: ઈકોનોમી?

વિરલભાઈ : પેસ્કેલ નિર્ધારિત હોય છે અને સમય સમય પર સુધારા થતા રહે. પ્રારંભિક એનડી અને લેફ્ટિનન્ટથી શરૂ થતા ઓફિસર ગ્રેડનો પગાર રૂા. ૫૬,૧૦૦ થી શરૂ થાય ઉપરાંત મોંઘવારી ભથ્થું, અન્ય એલાઉન્સીઝ, ટ્રાવેલ કન્શેસન, ફ્રી મેડીકલ, કન્સેશનલ રેશન અને કેન્ટીનના લગભગ ડ્યૂટી ફ્રી સામાનની સવલત રહે છે. પેઈડ રજાઓ પણ ખરી.

પ્ર.સ.: વીરલભાઈ આપની સાથે ચર્ચા કરવામાં ઘણું જાણવા મળ્યું. જ્ઞાતિના યુવક-યુવતીઓ માટે સંદેશ.

વિરલભાઈ : રાષ્ટ્ર પ્રથમ, શિસ્તમય જીવન જીવો, સ્વસ્થ રહો, મજૂબત રહો. લશ્કરમાં દરેક વિદ્યા શાખા માટે આઈટી પ્રોફેશનલ માટે પુષ્કળ અવકાશ છે, આવકાર છે, એક અલગ પ્રકારના, ચેલેન્જભર્યા જીવન માટે.

પ્ર.સ.: ધન્યવાદ અને જયહિંદ, લે.ક. વિરલ મોમાયા. સમય આપવા માટે આપનો આભાર.

-કેસરસિંહ ખોના

***

આરોગ્ય પ્રકાશ પાના નં. ૧૧ થી ચાલુ

બટેટાનો ઉપયોગ કરો (૭) પપૈયા, લીંબુ, સફરજન, બ્લ્યુ બેરી અને અવાકાડોનો વધુ ઉપયોગ કરો. પપૈયામાં ફલેવેનોઈડ અને વિટામીન્સ ભરપૂર હોય છે તેના એન્ટીઓક્સિડન્ટ લીવરને ડીટોક્ષ કરે છે અને ઓક્સિડેટીવ સ્ટ્રેસ ઘટાડવામાં મદદ કરે છે. એના એન્જાઈમ વાચનમાં મદદ કરે છે. અને ફેટી લીવરને પાછું તંદુરસ્ત બનાવે છે. લીંબુમાં ભરપૂર વિટામીન સી હોય છે જે લીવરમાંથી અને શરીરમાંથી વિષારી પદાર્થ બહાર કાઢવઆમાં મદદ કરે છે. સફરજનમાં ફાયબર અને બીજા એન્ટીઓક્સિડન્ટ પાચનતંત્રમાંથી વિષારી પદાર્થ દૂર કરી લીવર પર દબાણ ઘટાડે છે, જેથી લીવરમાં ફેટ જમા થતું અટકે છે, લીવરની સોજા ઘટાડે છે. અવાકાડો ખરાબ કોલેસ્ટ્રોલ ઓછું કરવામાં મદદ કરે છે, લીવરની કોશિકામાં જમા થતું ફેટ ઓછું થાય છે અને લીવર ડિટોક્ષ થાય છે. બ્લ્યુબેરીમાં એન્થોસાયનીન નામનું તત્ત્વ હોય છે તે લીવરની કોશિકાઓમાંથી ઓક્સિડેટીવ સ્ટ્રેસ અને સોજો ઘટાડવામાં મદદ કરે છે, સાકરનું પ્રમાણ લોહીમાં જાળવે છે અને લીવરમાં ફેટ જમા થતું અટકાવે છે. ફેટી લીવરવાળાએ આ ફળોનો રોજ ઉપયોગ કરવો.

લીવરને તંદુરસ્ત રાખવા (૧) નિયમીત સવારે ખાલી પેટે હુંફાળા પાણીમાં લીંબુ અને હળદર નાખી લ્યો. (૨) બે કપ પાણીમાં ફૂદીનો અને કોથમીર નાખી બરાબર ઉકાળો પછી ગાળી હુંફાળું પીઓ (૩) અડધું બીટ અને ૧ ગાજરના ખમણને મિક્સરમાં ફેરવી ગાળ્યા વગર પીઓ. આ ત્રણેથી લીવર ડીટોક્ષ થઈ તંદુરસ્ત થશે. (૪) કસરત, ચાલવા ઉપરાંત ધનુરાસન, ભૂજંગાસન, ગૌમુખાસન, અર્ધમત્સ્યેન્દ્રાસન નિયમિત કરવાથી ફેટી લીવરમાં ફાયદો થાય છે.

આમ લાઈફસ્ટાઈલ બદલી, વ્યસન અને બેઠાડું જીવન ત્યજી, ખોરાકમાં બદલાવ કરી ફેટી લીવરની સમસ્યા દૂર કરો.

છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી અનેક પરિવારોની આર્થિક હાલાત કેમ બગડી ? ક્યાં ગડબડ થઈ ?

૧) ઘર દીઠ કાર ખરીદાઈ છે, જે સગવડ આપે છે પણ ઘણા રૂપિયા વપરાવે છે. વર્ષના ૧૨૦૦૦ કિમી કારમાં ફરવાનો સરેરાશ ખર્ચ રૂા. ૩૦૦૦૦ થાય છે. વીમો રૂા.૭૦૦૦ + કાર સર્વિસ ખર્ચ રૂા. ૭૦૦૦ અલગ થી. કુલ ખર્ચ રૂા. ૪૪૦૦૦ (પહેલા કાર વગર આશરે સરેરાશ રૂા. ૧૦૦૦૦માં કામ પૂરું થતું હતું)

૨) ફોન ખર્ચમાં વધારો.. હાલમાં પરિવારમાં ૩ થી ૪ સ્માર્ટ ફોન વપરાય છે. દર વર્ષે પરિવારમાં ૧ નવો સ્માર્ટ ફોન ખરીદાય છે. વાર્ષિક ખર્ચમાં વધારો રૂા. ૧૮૦૦૦ થી ૨૦૦૦૦. બીજું મોબાઈલની ઓનલાઇન રમતો અને ઘણી એપ પણ મોટું બરબાદીનું કારણ છે

૩) વધારાના બાઈક/મોપેડ.. પરિવારમાં ૨/૩ બાઈક થયા છે. ખર્ચ રૂા. ૩૦૦૦૦ થી ૪૦૦૦૦.

૪) સેલિબ્રેશન ખર્ચ, બર્થડે, મેરેજ ડે, વિગેરે. બહુ જ ખોટા ખર્ચ આ વિષય માટે કરવામાં આવે છે.

૫) ઘર લાઈફ સ્ટાઇલમાં ધરખમ બદલાવ.. સરેરાશ વાર્ષિક ખર્ચમાં બે –ત્રણ ગણો વધારો થયો છે.

૬) ભણતર ખર્ચ વધ્યો.. પ્રાઈવેટ શાળાઓનો ખર્ચ + Tuition ખર્ચ + સ્કુલ ફંકશનોના ખર્ચમાં જંગી વધારો થયેલ છે.

૭) Personality (બ્યૂટી પાર્લર + સલૂન + બ્રાન્ડેડ કપડા + પાર્ટી + ગેટ ટુ ગેધરનો ઉમેરો થયો છે.

૮) મેડિકલ ખર્ચમાં વધારો..

૯) તહેવાર ઉજવણી ખર્ચ ખુબ મોટો થાય છે..

૧૦) સગાઈ , લગ્ન , લાડવા , ગૃહપ્રવેશ, ઉદઘાટન એ પ્રતિષ્ઠાની ભુખ માટેનો દેખાડો બની ગયો છે..

૧૧) દર વર્ષે ફરવા જવાનો ગાંડો શોખ સૌથી વધુ લાગુ પડ્યો છે.

૧૨) ન જોઈતી લોનો લીધી.... પર્યાવરણ બગડ્યું, સાથે એસી, હિટર લગાવ્યા... ઘેર ઘેર આર.ઓ.ના મશીન અથવા પાણીના કેરબા મંગાવતા થયા.

પોતાને પોતાનું જ કામ નથી કરવું ઘેર ઘેર કચરા, પોતા કે રસોયા રાખ્યા.

કેરિયર બનાવવા છોકરા પણ બીજા સાચવે અથવા મા બાપ પણ બીજા સાચવે એવા ખેલ કર્યા.

બધું શૂળ પેટ ચોળી પોતે જ ઉભું કર્યું. ઉપાય પણ પોતાને જ કરવાનો છે નહીં તો આત્મહત્યા જ છેલ્લો ઉપાય છે જે રોજ પેપરમાં આવે છે. પણ પછેડી હોય તેટલી જ સોળ તાણો... તો કોઈ વાંધો નહિ આવે.

તોય હજુ લોનનું વ્યાજ કે ખાનગી વ્યાજના પૈસા તો આમાં ગણ્યા જ નથી.

ખર્ચ ખૂબ જ વધ્યો, પણ આવક ?

આવક જોઈએ તેટલી વધી નથી જેથી માનસિક તણાવ વધ્યો. માનસીક શાંતિ માટે, ખોટા ખર્ચાઓમાં સૌએ ઘટાડો કરવો પડશે તો જ આપણી શાખ બચી શકશે, હુંકાર અને વિશ્વાસ બની રહેશે, જમીર જળવાઈ રહેશે !!

(આવક કરતા બિનજરૂરી ખર્ચને કારણે જાવક વધી છે...એજ મંદી. બાકી મંદી બંદી કઈ નથી. કરકસર કરનારને આજીવન મંદી નથી નડતી.)

– એડ. જિગ્નેશ નવીન મોતા
હૈદરાબાદ – ૯૩૯૫૫૬૬૫૫૧

❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖

• પારસી ભરત અને બટકસબની સાડીઓ તૈયાર તેમજ ઓર્ડરથી • સાચી જરીની સાડીઓ બોર્ડર • જુના સાચા ઘરચોળા • કસબના ચણીયા-ચોલી બજારથી વધારે ભાવથી વેંચવા મહાવીર-માટુંગા લઈ આવો, તરત જ ફાઈનલ.

શ્રી મહાવીર એમ્બ્રોયડરી

રાજ નિકેતન બિલ્ડીંગ HDFC ની બાજુમાં, ફુલ ગલ્લીની સામે,
માટુંગા સે.રે. ૮૬૫૨૨ ૩૯૫૩૭ / ૯૮૩૩૯ ૧૬૫૧૦ સોમવારે બંધ

❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖

પાછા આવો, સર

ડો. એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામની પુણ્યતિથિ પર મારી શ્રદ્ધાંજલિ

અમુક વર્ષો પહેલા આજના દિવસે એક બહુ મોટો તારો આપણાં વચ્ચેથી અદૃશ્ય થઈને અંતરિક્ષમાં વસવા ચાલ્યો ગયો હતો. હા, અંતરિક્ષમાં! કારણ કે આકાશ શબ્દ પણ તેમના બ્રહ્માંડ જેવા વ્યક્તિત્વને વર્ણવવા માટે નાનો પડી જાય.

ભારતના દક્ષિણના દરિયાકાંઠે આવેલાં એક શહેર રામેશ્વરમમાં તેમનો જન્મ અને લાલન-પાલન થયું. આગળ જતાં મોટાં અણુ વૈજ્ઞાનિક થયાં. બ્રહ્માંડના રહસ્યો શોધતાં એ મહામાનવ ફક્ત વૈજ્ઞાનિક જ નહોતાં !! વૈજ્ઞાનિકો તો ઘણાય થઈ ગયાં અને હજીય થશે. પણ સર એક સ્વર્ણિમ અને અવિસ્મરણીય છાપ છોડી ગયાં એનું કારણ એમનાં વ્યક્તિત્વમાં રહેલા ગુણો હતાં, જેમાં દરિયાનું ઊંડાણ હતું, છતાં પાણી જેવી તરલતા હતી; આકાશ જેવી ઊંચાઈ હતી, છતાં પવન જેવી હળવાશ હતી; બ્રહ્માંડ જેવી વિશાળતા હતી, છતાં અણુ જેવી સૂક્ષ્મતા હતી !

આવા અદ્‌ભુત મહામાનવનું નામ છે...

A. (અજાતશત્રુ - જેમનો કોઈ શત્રુ નથી)

P. (પાક - પવિત્ર)

J. (જોગી - સૂફી)

ખુદાનાં ખુદનાં હાથે લખાયેલા ''કલમા'' હતા

''ડો. એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ''

જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને આધ્યાત્મના અદ્‌ભુત સમન્વય-સમા કલામ સર, તમારી સૌથી હૃદયસ્પર્શી વાત એ છે કે તમે ભોગી બની જવાની તમામ સુવિધાઓ હોવા છતાં જોગી રહેવું પસંદ કર્યુ!

જોગી બનીને સંસાર છોડવાં કરતાં પણ સંસારની અંદર રહીને જોગીની રીતે જીવવું એ ખરેખર તલવારની ધાર પર ચાલવા જેવું છે! જ્ઞાન અને વિજ્ઞાનમાં તમે શિખર પર હોવા છતાં તમારા જેવી સાદગી અને વિનમ્રતા બહુ દુર્લભ છે!!

બાળકો માટે તમારો પ્રેમ અને તેમના વિકાસ માટેની લાગણી અદ્વિતીય હતી! ખરેખર તો બાળદિવસ તમારી જન્મતારીખે હોવો જોઈએ!!

હિંદુઓએ પવિત્રતા અને મુસ્લિમોએ પાક હોવું શું હોય છે તે તમારું જીવન અને વ્યક્તિત્વ જોઈને શીખવું પડે...!!

આપણે ઘણીવાર vibes (તરંગો)ની વાત કરીએ છીએ. આપણામાંથી અધિકાંશ લોકોએ કદાચ એમને માત્ર ટી.વી. પર જ જોયા છે, તેમ છતાં જ્યારે પણ તેઓ સ્ક્રીન પર દેખાતા અથવા એમની વાત આવે, ત્યારે આપણામાં આપમેળે શ્રદ્ધાનો એક ભાવ જાગે છે.

આનો મતલબ એ કે એમનાં વ્યક્તિત્વનો દરેક અણુ એમનાં વિચારો અને કર્મોથી એટલા એકરૂપ હતા કે એમની તરંગો (vibes) દૂર બેઠેલા લોકો સુધી પહોંચતી હતી! !!! આ ત્યારે થાય છે જ્યારે કોઈ માણસ સંપૂર્ણપણે નિખાલસ હોય!!!

બ્રહ્માંડના રહસ્યો શોધતાં શોધતાં તમારાં અંદર પણ બ્રહ્માંડ જેવી વિશાળતા અને emptiness નો ગુણ આવતો ગયો !

કવિતાની આ બે પંક્તિઓ મને WhatsApp પર વાંચવામાં આવી હતી (કવિ-અજ્ઞાત), જે કદાચ આપને અર્પણ કરેલી સૌથી ઊંડી શ્રદ્ધાંજલિ છેઃ

''પાક્યો સાચો પાક તું, અદકેરો ઇસ્લામ
જન્નત પોગ્યો જોગડા, કલમા સમો કલામ''

મૃત્યુએ પણ તમારા જેવા કર્મયોગીની કેટલી ઈજ્જત રાખી!! તે ત્યારે આવું જ્યારે તમે સભામાં તમારાં પ્રિય વિષય વિજ્ઞાન પર તમારાં પ્રિય શ્રોતાઓ બાળકોને પ્રવચન આપી રહ્યા હતાં !! મૃત્યુ પણ નહોતું ઈચ્છતું કે જે મહાન

માનવે છેલ્લી ઘડી સુધી દેશસેવા કરી, તેને અંતિમ પળોમાં કોઈની પણ સેવા લેવી પડે!

જેણે જીવનભર સેવાભાવે કર્મ કરી દેશ ને કંઈક અર્પણ જ કર્યું, એને જાતાં જાતાં કોઈનીયે સેવા ન લેવી પડે એવું ઉત્તમ મૃત્યુ આપીને કુદરતે કે પછી પ્રભુએ એમને સાચું તર્પણ આપ્યું !!!

એ પવિત્ર શરીર પર સુઈઓના ઘા ન પડે, એ માટે એ જીવતાં-જાગતાં મંદિર-મસ્જિદને કોઈ પીડા આપ્યા વગર જન્નતમાં લઈ જવામાં આવ્યો!!

કલામ સર, આપ જેવાં કર્મયોગીને જન્નતમાં વધુ દિવસ મન નહીં લાગ્યું હોય - ભારત પાછા આવો!!

''ઘર આજા પરદેશી, તેરા દેશ બુલાયે રે..'

- લીના હિરેન લોડાયા-વરાડીયા (વડોદરા)

૯૮૬૭૭ ૫૪૯૨૮

શ્રી લઠેડી સંઘની અનોખી પહેલ

તાજેતરમાં શ્રી લઠેડી સંઘના અગ્રણી શ્રી વિપુલભાઈ નાગડા સાથેની મુલાકાત દરમ્યાન જાણવા મળ્યું કે, તેમના શ્રી સંઘમાં દેવદ્રવ્ય કે સાધારણ ખાતા માટે કોઈપણ જાતના ચડાવા કે ઉછામણી થતી નથી. (ચૌદ સ્વપ્નના પણ ચડાવા નહિં).

મોટા ભાગે દરેક સંઘો પાસે સાધારણ ફંડ કરતાં દેવદ્રવ્યનું ફંડ અનેક ગણું વધારે હોય છે, તો પછી દેવદ્રવ્ય ફંડમાં નિયમિત રીતે ચડાવા બોલીને વધારો કરવાને બદલે શ્રી લઠેડી સંઘ લકી ડ્રો દ્વારા ઉપસ્થિત દરેક ગામવાસીઓને લાભ આપે છે.

હવે રહી વાત સર્વ સાધારણ ફંડની, તો એમના ગામવાસીઓ તરફથી જરૂરી ફંડ ડોનેશનરૂપે મળી રહે છે.

અને હા, એ સંઘે ૧૧ વરસ પહેલા સ્વદ્રવ્ય દ્વારા ૬૦ લાખના ખર્ચે નૂતન જિનાલય બનાવેલ છે.

ધન્ય છે શ્રી લઠેડી સંઘને. આના પરથી ધડો લઈને જે પણ સંઘો સર્વ સાધારણ ખાતામાં ભીંસ અનુભવે છે, તેમણે આ વિષય પર વિચારવા જેવું ખરૂં.

- દિનેશ રતનશી શાહ-મોટી સિંધોડી(મલાડ)

રક્ષા - બંધન

રાગ : ચલી ચલી રે પતંગ મોરી ચલી રે...

અચે અચે રે રક્ષાબંધન અચે રે
અચે રાખડી બંધે હથ
ગેનેલા ભેણજા આશિષ અજ
આણે રંગબેરંગી રાખડીયું રે... (૧)

ભેણ ઓથઈ ઓગે જે પોરમેં
સાડી નઈ ગેનેજે તોર મેં
આવઇ રુમક ઝુમક, કંઈધે ઠુમક ઠુમક
આવઇ હેત પ્રેમ સ્નેહ જી સવારી રે..... (૨)

ભાવથી ભીંજાયેલ એનજીયું અખિયું
સદાય હેડોજ સ્નેહ રખંધીયું
રાખડી બંધણી હી કેનટાણે
વાટ નેરિંધે વેઠીહિ ઉંભરે તે રે....(૩)

ભા મુંજો કેર અચે ને, રાખડી કેર બંધાય
વાટ નેરે નેણ થકયા, અખિયેં આંસુડા ટપકયાં
વીરલો અચી પોગો ઓન ટાણે રે....(૪)

મેલઇ 'શાંતી' ભેણ કે તેં ટાણે
રાખડી બધે ભેણ તેં ટાણે
ભા ભેણ જો મિલન, અમર રોંધો હિ જીયણ
રક્ષાબંધન જે એન તહેવારે રે......(૫)

ગેણે ભાજો હથ ભેણ પેંઢજે હથે
સ્નેહ સે ભરેલ પ્રેમસંગાથે
બંધે પ્રેમ સ્નેહસે રાખડી
કરાય ભાજો મોં મેઠો.. ખારાય સોખડી
આશિષ જો ધોધ વહાય, હુ હલઈ રે... (૬)

અચે અચે રે રક્ષાબંધન અચે રે..

રચયિતાઃ શાંતિલાલ રામજી લાલકા, હુબલી.

મો.નંઃ ૯૨૪૨૨ ૨૦૮૦૩

સમાચાર સંકલન
સંસ્થા સમાચાર · જ્ઞાતિ સમાચાર · વતન સમાચાર

જ્ઞાતિને સ્પર્શતા સમાચારો ટૂંકમાં પાનાની એક બાજુએ સારા અક્ષરે કાર્યક્રમ પૂર્ણ થાય કે તરત લખી મોકલવા વિનંતી.

શ્રી આદેશ્વરજી મહારાજ જૈન મંદિર ટ્રસ્ટ મંજલ રેલડિયા

ટ્રસ્ટ બોર્ડની તાજેતરમાં પૂર્ણ થયેલી બેઠકમાં, સર્વાનુમતે બોર્ડમાં ત્રણ નવા ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂક કરવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો. ૧) શ્રીમતી લતાબેન સોમચંદ ધરમશી, ૨) શ્રી અનિલભાઈ ચત્રભુજ દંડ અને ૩) ભદ્રિકભાઈ નારાણજી દંડ.

બોર્ડે શ્રી સોમચંદભાઈ ધરમશીનું રાજીનામું પણ સ્વીકાર્યું, જેમણે ૪ દાયકાથી વધુ સમયથી ટ્રસ્ટની નિઃસ્વાર્થ સેવા કરી છે અને નવા મંદિરના નિર્માણ સુધી મહત્વપૂર્ણ બાબતોમાં બોર્ડના સલાહકાર તરીકે સેવા આપતા રહેશે.

સખીવૃંદ-પુના

તા. ૨૬ જુલાઈના ભાવનાબેન મહેશ્વરીના નિવાસસ્થાને મહેફિલ-એ- સખીવૃંદ મ્યુઝીકલ પ્રોગ્રામ યોજાયો હતો. ભાવનાબેને સુંદર શાયરીથી બધાને આવકાર્યા અને કાર્યક્રમની રૂપરેખા સમજાવી. કાર્યક્રમની થીમ બચપનથી પચપન હતી. ભાવનાબેને મધુર ગાયિકા વૃશાલી રાકેશ દંડને આમંત્રિત કર્યા હતા. તેમણે ગણેશ વંદનાથી શરૂઆત કરી પછી કીર્તીબેને વિવિધ ગીતો રજુ કર્યા. મહેશ્વરી પરિવારના ઉત્કર્ષભાઈ, ખુશીબેન અને ખુશાલભાઈએ પણ સુંદર ગીતો રજુ કર્યા. અંતમાં ચાંદનીબેન લોડાયાએ આભાર વ્યક્ત કર્યો.

શ્રીમતી કોઠારા સ્પર્ધાનું આયોજન

કોઠારા મહિલા મંડળ દ્વારા હાલમાં જ 'શ્રીમતી કોઠારા' ધ એવરી ડે ઓલરાઉન્ડર કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. શિલ્પા પ્રણવ લોડાયા (અજાણી) અને દિવ્યા હેનિલ લોડાયા (અજાણી) દ્વારા આયોજિત આ કાર્યક્રમમાં મહિલાઓ દ્વારા રોજ બરોજના કાર્યો સમયસર પૂરા કરવા, બધાની જરૂરતો સંભાળવા સહિત મલ્ટીટાસ્કર મહિલાઓની તકલીફ ઉજાગર કરતા આ કાર્યક્રમમાં 'શ્રીમતી કોઠારા' તેજલ હેમંત લોડાયા અજાણીના ફાળે રહ્યું. જજ કુસુમ વીરેન્દ્ર મેપાણી હતા. અનિતા જવેરચંદ ધરમશી 'ખાસ હું મૈ', કૃષ્ણા ચેતન લાપસિયા 'દેશી માસ્ટ શેફ', કનક જયેશ અજાણી 'યાદોં કા પિટારા', શોભના લક્ષ્મીચંદ મૈશેરી 'કલા કા જાદુ', દિપ્તી પરેશ અજાણી 'શબ્દો કી સરતાજ' જેવા ઈલ્કાબ અપાયા હતા.

શ્રી કેડીઓ જી.વી.સી. સંઘ

શ્રી અનંતનાથ દાદાના જન્મ કલ્યાણક ઉજવણી સ્વરૂપે શ્રી સક્રશતવ મહા અભિષેક રવિવાર ૨૦ જુલાઈ, ૨૦૨૫ના શ્રી અનંતનાથ જીનાલય - ઘાટકોપર.

શ્રી કોચીન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ

શ્રી કોચીન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘના ઊંડા અને વિસ્તૃત ઈતિહાસને દર્શાવતું એક વિશિષ્ટ પુસ્તકનું ભાવપૂર્ણ વિમોચન કરવામાં આવ્યું. પુસ્તક વિમોચન સમારંભ પૂજ્ય સાધ્વીવર્ય શ્રી શ્યામપૂર્ણાશ્રીજી મ. સાહેબ, પૂજ્ય સાધ્વીવર્ય શ્રી મંત્રશિલા શ્રીજી મ. સાહેબ, સાધ્વીવર્ય શ્રી મૈત્રીશિલા

શ્રીજી મ. સાહેબ તથા પૂજ્ય સાધ્વીવર્ય શ્રી મૃદુશિલા શ્રીજી મ. સાહેબના પાવન હસ્તે સંપન્ન થયો હતો.

આ પુસ્તક કોચીન નિવાસી શ્રી પરેશ ચંદુલાલ ધરમશી દ્વારા લખાયું અને પ્રકાશિત કરાયું છે. શ્રી ધરમશીનો પરિવાર કોચીનમાં ત્રીજી પેઢીથી વસવાટ કરી રહ્યો છે અને તેઓ અહીંના સ્થાનીક જ્ઞાતિજનોમાં નોંધપાત્ર સ્થાન ધરાવે છે. પુસ્તક સંઘના સ્થાપનાકાળથી આજદિન સુધીના મહત્વના ઘટનાઓ, યોગદાનો અને પવિત્ર સ્મૃતિઓને સમગ્ર રીતે આવરી લે છે. આ પ્રસંગે જૈન સમાજના અનેક અગ્રણીઓ, સંઘના સભ્યો તથા કોચીનના જ્ઞાતિજનો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

શેઠ શ્રી નરશી નાથા ધર્મશાળા,પાલીતાણા

અચલગચ્છાધીપતિ શ્રી ગુણસાગરસુરીશ્વરજી મ.સા.,તપ ચક્રવર્તી પ. પૂ. આ. ભ.શ્રી ગુણોદયસાગરસુરીશ્વરજી મ.સા.ની દિવ્ય કૃપાએ તથા વર્તમાન અચલ ગચ્છાધિપતિ શ્રી કલાપ્રભસાગર સૂરીશ્વરજી મ. સા.ની અમી કૃપાએ દીર્ઘ સંયમી , આત્માનંદી પૂ.સાધ્વી શ્રી મહોદયાશ્રીજી મ.સા. ના પ્રશિષ્યાઓ પ. પૂ.સાધ્વીશ્રી મુક્તિરત્નાશ્રી મ.સા.,તથા પ.પૂ.સાધ્વીશ્રી સંસ્કારનિધીશ્રી મ.સા. ની નિશ્રાએ નેમનાથ ભગવાન જન્મ કલ્યાણક તા. ૨૯.૦૭.૨૦૨૫ ના ઉજવાયો.

રક્ષા - બંધન

ખોવાઈ ગયો છે એ રક્ષાબંધનનો ત્યોહાર, જ્યાં હતો ભાઈ બહેનનો ખરો પ્યાર.
રાખડીનો પર્વ, હતો ભાઈ બહેનના અતૂટ વિશ્વાસ પૂરતો સીમિત, હવે તો મને શું મળ્યું તને શું મળ્યું ગિફ્ટ છે નિમિત,
આજે સંબંધો ભૂલી બસ રહી ગયો છે તહેવારનો ખલી એક પ્રકાર, નથી રહ્યા એ પ્રેમ, વચનોના એકરાર.

સમય બદલ્યો, બદલ્યા રીતિ રિવાજો, હવે મોબાઈલથી મોકલવામાં આવે છે મેસેજો.
હવે નથી થતી સામસામે બેસીને વાતો, ઔપચારિકતા પૂરતી છે મુલાકાતો.
વિસરાઈ ગઈ છે જૂની પરંપરા,ભૂલાઈ ગઈ છે તહેવારોની મજા, નવી પેઢીની સમાજમાં એમને આવે છે બધી વાતે લજ્જા.

યાદ આવે છે ભાઈ બહેન એકબીજાને રાખીના દિને, ભૂલાઈ ગઈ છે જૂની યાદો સમયના અંતરે આ ખટકે મને.
યાર દોસ્તોને પોતાના ગણી દૂર કર્યો પરિવાર સંબંધને, કોણ આપણું કોણ પરાયું હવે સમજવું પડશે આપણને.
પ્રેમના તાંતણે બાંધેલી દોરીની કિંમત ન શકાય આંકી, હવે તો બજારમાં મળતી રાખી લાગે છે સાવ ઝાંખી.

મોડું થયું નથી હજી ચાલો કરીએ સંકલ્પ, હર દિવસ મનાવીશું રક્ષાબંધન, હર દિવસ ગાશું પ્રેમના ગીત.
એ ભૂલેલી લાગણીને ફરી યાદ કરી એ વિસરાયેલા પ્રેમ ને ફરી યાદ કરીએ,
વિસરેલા સંબંધને ફરી તાજા કરી જૂની પરંપરા અપનાવીએ, ભેટ સોગાદોને બાજુ મૂકી ચાલ બની જઈએ
જ્યાં નથી ખોટો આડંબર કે નથી ખોટો દેખાડો.

કહે કનુ અરિહંતને...
ભાઈઓના જીવનમાં ખુશીઓ રહે અપાર, સ્વસ્થ રહે એકદમ જોરદાર.
ભાઈ બહેનના મીઠા સંબંધને ન લાગે કોઈની નજર, ભૂલી જઈ બધું બની જઈએ ભૂલકા ચાલીએ એ જૂની ડગર.
એ જ પરંપરા,એજ નિર્દોષતા,એ જ પ્રેમ,એ જ લાગણી, એ જ રીતિરિવાજ જે છે આપણી સાચી કમાણી.
એટલો જ પવિત્ર રહે ભાઈ બહેન નો સંબંધ એ જ પ્રાર્થના એ જ અરજી, બધા ખુશ રહે ખાલી આજ છે મારી મરજી.

- કનક જયેશ અજાણી

એક પાનાના વાર્ષિક શુભચિંતક દાતા : જયેશ દામજી નથુભાઈ દંડ - મંજલ રેલડીયા (મુલુંડ)

આપણે ક્યાં જઈ રહ્યા છીએ?

પ્રકાશ સમીક્ષાના છેલ્લાં ૩ અંકો પ્રમાણે આશરે ૨૯,૦૦૦ ની વસ્તીમાં પખવાડિયામાં એક જન્મ થાય છે.

કેટલાક પખવાડિયામાં આ આંક ૧ થી ૪/૫ સુધી હોય છે. જો સરેરાશ ૩ પ્રતિ પખવાડિયું માનીએ તો આશરે ૬૦ જન્મ પ્રતિ વર્ષ થાય છે. આ પ્રમાણે જન્મદર લગભગ ૨.૦૬ પ્રતિ ૧૦૦૦ વસ્તી આવે છે.

ભલે આપણે મન ખુશ કરવા માટે ધારીએ કે કેટલાક જન્મ નોંધાયા નથી, તો પણ આ આંક ઘણો સુધરશે એવું નથી લાગતું. તેની તુલનામાં, જાપાનમાં જન્મદર ૧૦૦૦ દીઠ ૬ છે, જે દુનિયામાં સૌથી ઓછો છે. ૧૯૫૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં તેનો જન્મદર ૨૪ પ્રતિ ૧૦૦૦ હતો. વૃદ્ધ વસ્તી અને ઘટતો જન્મદર ત્યાં એક મોટો પડકાર છે. આપણી વસ્તી સંબંધિત અન્ય આંકડાઓ પણ ચિંતાજનક છે.

ક.દ.ઓ. વસ્તીનો પડકાર અત્યંત ગંભીર છે.

એક રસ્તો તો આ ઘટતી અને અદશ્ય થતી વસ્તીને સ્વીકારી લેવાનો છે. બીજો રસ્તો એ છે કે આ પડકારને સીધો સામનો કરીને બહુ–આયામી ઉકેલો શોધવાનો છે. આ માટે વર્ષોમાં થોડી ફક્ત સામાન્ય બેઠકો પૂરતી નથી.

મારી સૂચના એ છે કે સરકારની જેમ, આશરે ૧૧ સભ્યોની નિષ્ણાતો અને સામાજિક અભિગમ ધરાવતા કેડીઓની એક સમિતિ બનાવવી. જે આ સમસ્યાનો તમામ દ્રષ્ટિકોણથી અભ્યાસ કરે, જેમાં દુનિયાના અન્ય દેશો અને વિવિધ સમાજોએ આ સમસ્યાનું નિરાકરણ કે નિયંત્રણ કેવી રીતે કર્યું છે તે પણ સામેલ હોય. તેમને ૩ મહિના કે વધુ સમય આપવો. નાણાકીય સહાય આપવી. તેઓ કેડીઓ વસ્તીમાંથી મતો અને સૂચનો એકત્ર કરે. સંશોધન કરે. તેમની વ્યવહારુ, તર્કસંગત અને લેખિત ભલામણોનો તાત્કાલિક મહાજન/એકમો દ્વારા અભ્યાસ કરીને અમલ થવો જોઈએ. આ સમિતિનો વ્યાપ લગ્ન સંબંધિત પડકારોને પણ આવરી શકે છે. નહીતર, દીવાલ પર લખાણ સ્પષ્ટ છે.

– તિલકચંદ કે.એલ., ચેન્નઈ-૯૯૪૦૬ ૩૬૬૪૬

વતનના વર્તમાન

સંકલન : કેસરસિંહ ખોના

કચ્છ યુનિવર્સિટીના કુલ સચિવ નિમાયા

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીના કુલ સચિવ પદે પ્રો.ડૉ. અનિલ ગોરની પાંચ વર્ષની મુદત માટે નિમણુંક કરવામાં આવી છે.

જૈનોને શિક્ષણ સહાય

કોઈપણ જૈનને શિક્ષણ માટે આર્થિક સહાયની જરૂર હોય તો તે જૈન એજ્યુકેશન એન્ડ એમ્પાવરમેન્ટ ટ્રસ્ટનો મો.: ૦૯૩૨૪૯૭૭૧૮૫, ૯૩૨૧૯૫૨૧૦૦, ૦૨૨ ૬૪૫૬૪૬૪૫ ઉપર સંપર્ક કરી વધુ માહિતી મેળવે શકો છે.

એઆઈ સાયબર સિક્યુરિટી નિષ્ણાંત કૃપા બ્રહ્મક્ષત્રીય

સાનફ્રાન્સિસ્કોમાં એ.આઈ. સાયબર સિક્યોરિટી નિષ્ણાંત નખત્રાણા તાલુકાના કૃપા પ્રતાપ બ્રહ્મક્ષત્રીયને આ

MAHAVIR-SANTACRUZ ❖ MAHAVIR-SANTACRUZ ❖ MAHAVIR-SANTACRUZ

Full પૈસા વસુલ Offer
જો આયેગા વો પાયેગા
નહીં આયેગા વો પછતાયેગા

- હેન્ડ પારસી ગારા સાડી, દુપટ્ટા
- મશીન પારસી સાડી, કુર્તી, દુપટ્ટા, Stoll, બોર્ડર.
- Party Wear Saree.
- રંગબેરંગી બાંધણી, દુપટ્ટા
- કોટન કોટા વીવીંગ તથા એમ્બ્રોયડરી સાડી.
- દાદી–નાનીને પ્રસંગમાં પહેરવા લાઈટ વેઈટ સાડી.
- પ્લેન પોતમાં (અનેક વેરાયટી)
- ફેન્સી મસલીન કોટન પ્રીન્ટેડ કુર્તી સેટ (3 pcs, 2 pcs, A/c જેવી ઠંક આપે તેવું મટીરીયલ)
- દરેક જાતનું એમ્બ્રોયડરી વર્ક તમારી પસંદગી મુજબ સાડી–ચણીયાચોળી, ડ્રેસ, ઓલ્ટ્રેશન.

SPL OFFER : ફક્ત સાચી જરીની સાડી, ચણીયાચોળી, ઘરચોળા, બોર્ડર, બ્લા, સેલા, ચંદરવા, પોડીયા, બજાર કરતાં વધારે ભાવથી વેંચવા જુની અને જાણીતી દુકાન.

રોકડા રૂપિયા-સંતોષકારક વળતર-તરત જ ફાઈનલ

મહાવીર સારીઝ, મોદી ચાલ, શોપ નં.૨,
સીઝન્સ શો રૂમની સામે, સ્ટેશન રોડ, સાંતાક્રુઝ (વેસ્ટ).
M. : 91 3714 6272 / 96195 54801

MAHAVIR-SANTACRUZ ❖ MAHAVIR-SANTACRUZ ❖ MAHAVIR-SANTACRUZ

ક્ષેત્રમાં વિશિષ્ટ યોગદાન માટે માનક્વિઝ હૂ'ઝ હૂ ઓફ અમેરિકાની યાદીમાં પસંદ કરાયા છે.

બાંભણિયા પીરની ડોભ ખીર પેડી

સુમરાસર શેખ ગામ નજીક રણકાંધીની બાંભણીયા પીરની પેડી (પહેડી) હાલમાં યોજાઈ ગઈ. આ વિસ્તારના પશુ પાલકો, માલધારી, મુસ્લિમ અને હિંદુ સમાજ ગામ વિસ્તારના ગૌવંશના એકત્ર કરેલા દૂધની ખીર બનાવી પહેડીનો રિવાજ વર્ષોથી ચાલુ છે. આ ખીર ડોભ તરીકે ઓળખાય છે.

ખાત્રોડ આશાપુરા મેળો

ભુજના કુકમા નજીક આવેલા ખાત્રોડ ડુંગર પર બિરાજમાન આશાપુરા માતાજીનો મેળો ભરાયો છે. દરમિયાન ભુજના સાતમ આઠમના મેળાનું આયોજન ટુંકો લગભગ રૂા. આઠ લાખમાં આપવામાં આવ્યો છે.

વિશ્વ હેન્ડલૂમ દિવસ

વિશ્વ હેન્ડલૂમ દિન નિમીત્તે કચ્છમિત્રે ભુજમાં ખાસ આયોજન કર્યું છે. સાત ઓગસ્ટે ઉજવાતા હેન્ડલૂમ દિન નિમીત્તે આયોજનમાં આંગન અને કચ્છ ક્રાફ્ટ કલેક્શન સહયોગ આપી રહ્યાં છે.

ગજોડના જયેન્દ્રસિંહ જાડેજા પેરા કમાન્ડો નિયુક્ત

૨૦૨૦થી સૈન્યમાં જોડાયેલા ગજોડના જયેન્દ્રસિંહજી રાણુભા જાડેજા પેરાશૂટ કમાંડો દળમાં નિમણુંક પામ્યા બાદ વતન પરત આવતા લાખિયારજી દાદા સ્થાનકે માતાજી ઈન્દ્રા બા, પત્ની શ્રીમતી કિરણ બા અને પિતાશ્રી રાણુભાએ રાજપૂત પરંપરા મુજબ તલવાર ભેટ આપી હતી. ગામલોકોએ શાનદાર સ્વાગત કર્યું હતું. રાણુભા બાપુએ આશા વ્યક્ત કરી હતી કે વધને વધુ લોકો લશ્કરમાં જોડાવા આગળ આવશે.

કંડલા પોર્ટ ગ્રીન હાઈડ્રોજન પ્લાંટ

દીન દયાર પોર્ટ અથોરિટી, કંડલા મહાબંદર ખાતે મેક ઈન ઈંડિયા ટેક્નોલોજી આધારિત ગ્રીન હાઈડ્રોજન એક મેગાવૉટ પ્લાંટ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ મૂળ ૧૦ મેગાવૉટના પ્લાંટમાંથી માત્ર એક મેગાવૉટનું ઉત્પાદન થશે.

અબડાસામા મગફળી વાવેતર

ઘેડા (ગરડા)માં કેટલાક ગામોમાં મગફળીનું આધુનિક પદ્ધતિથી વાવેતર થાય છે. જેમાં મુખ્યત્વે લોકપ્રિય ભૂતડી ઉપરાંત જીર, મઠડી, કાંતિ, ૨૪ નંબર, ૭ નંબર, ૭૭ નંબર જેવી જાતોનું વાવેતર કરવામાં આવે છે.

સ્વચ્છતા સર્વેમાં અમદાવાદ પ્રથમ

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૧૦ લાખથી વધુ વસ્તી ધરાવતા ટોચના ૪૦ શહેરોમાં અમદાવાદ આગલા વર્ષના ૧૫માં સ્થાનથી ઉછળીને પ્રથમ સ્થાન હાંસલ કર્યું છે. વધારામાં અમદાવાદને પ્રોમિસીંગ ક્લીન સિટી એવોર્ડ પણ પ્રાપ્ત થયો છે. રાષ્ટ્રીય સ્તરે ઈંદોર પ્રથમ અને સુરત દ્વિતીય સ્થાન પર રહ્યાં હતા.

ગુજરાતી ફિલ્મ વંશને રાષ્ટ્રીય ઍવોર્ડ

૭૧મો રાષ્ટ્રીય પ્રાદેશિક ભાષા ફિલ્મ ઍવોર્ડ ગુજરાતી ફિલ્મ વંશને ફાળે ગયો છે.

જીવન ચક્ર

જન્મ - સગપણ - લગ્ન - મરણ નોંધ

સંપાદક : **રમેશ પદમશી દંડ (શાહ)** – ભરૂડિયા

મો. : **98197 93610 / E-mail : rpshah41@yahoo.com**

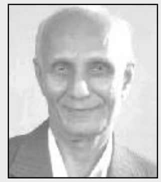

જન્મ

૧૯.૦૫.૨૦૨૫	ધુલે	જિનાયા, નિકીતા-સ્મિત લોડાયા	જખૌ	પુત્રી
૧૮.૦૭.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	અરિહા, ઉર્મિલા-ભાવિન રાજેશ ધરમશી	રંગપૂર	પુત્રી

જ્ઞાતિ સગપણ

૨૯.૦૭.૨૦૨૫	અંબરનાથ	રોનક પ્રવીણ દામજી મોત્તા	નલિયા	૨૫
	ભાટાપરા	કાંચન નરેન્દ્ર પદમશી જૈન (દંડ)	વરાડિયા	૨૩
૨૯.૦૭.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	પ્રતિક પ્રવીણ ડુંગરશી ખોના	નલિયા	૨૮
	ભાંડુપ	ભૂમિ હેમંત મણીલાલ લોડાયા	સાંયરા	૨૮
૩૧.૦૭.૨૦૨૫	ભાંડુપ	કરણ ખિરેશ લલિત પટેલ (મોતા)	તેરા	૩૦
	માટુંગા	ભૂમિ અજીત પ્રેમચંદ લોડાયા	મોટી ખાવડી	૨૯

આંતરજ્ઞાતિ સગપણ

૨૯.૦૭.૨૦૨૫	નજફગઢ	શુભમ નરેશ ભારદ્વાજ	હરિયાણા	૨૭
	દાદર	ત્રિશલા ઉપેન્દ્ર કાંતિલાલ ગોસર	બારોઇ	૨૯
૩૧.૦૭.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	દર્શન નરેન જયંતીલાલ નંદુ	વાંઢ	૩૨
	ભાંડુપ	ચાર્મી ખિરેશ લલિત પટેલ (મોતા)	તેરા	૨૫
૦૨.૦૮.૨૦૨૫	દીવા	જીગ્નેશ વિનય દિનેશચંદ લોડાયા	નલિયા	૨૯
	નાગપુર	ધનશ્રી સંજય શંકરરાવ રાઉત	નાગપુર	૨૬
૦૩.૦૮.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	કરણ રાયચંદ નાગશી નાગડા	કોઠારા	૨૮
	મુંબ્રા	દુર્ગા મહાદેવ માંદુકાર મકે	--	૨૭
૦૩.૦૮.૨૦૨૫	વડોદરા	મનન સંજયભાઈ મોમાયા	જખૌ	૨૫
	વડોદરા	મૈત્રી વિજયભાઈ શાહ	વડોદરા	-

અંતરજ્ઞાતિ લગ્ન

૨૯.૦૪.૨૦૨૫	ઘાટકોપર	પરીન હરેન લાલજી સંગોઈ	કપાયા	૪૦
	થાણા	બીના વાલજી વીરચંદ ધરમશી	જખૌ	૩૮
૨૭.૦૬.૨૦૨૫	મલકાપુર	જયેશ દિનેશ મૈશેરી	બાંડીયા	૪૧
	મલકાપુર	ગૌરી જનાર્દન ઉર્શલ	મલકાપુર	૨૭

મરણ

૧૩.૦૭.૨૦૨૫	પૂના (ભુલ સુધાર)	માધુરીબેન કુલીનકાંત નારાણજી મોમાયા	વરાડીયા	૮૯

૧૯.૦૭.૨૦૨૫	શેવગાંવ	નવલબાઈ મુલજી મોતા	લાલા	૮૪
૧૯.૦૭.૨૦૨૫	મલકાપુર	લક્ષ્મીબાઈ ઉમરશી દંડ	લાલા	૮૮
૨૦.૦૭.૨૦૨૫	કિંગસર્કલ	મધુકર જવેરચંદ લોડાયા	સાંયરા	૯૨
૨૦.૦૭.૨૦૨૫	પવઈ	દિમી જે. થનીગૈવલણ (સાધના મણીલાલ નરશી લાપસીયા-દલતુંગીની પુત્રી)	થંજાવૂર	૩૯
૨૧.૦૭.૨૦૨૫	મુલુંડ	જનક મણીલાલ ખોના	વાંકૂ	૬૩
૨૩.૦૭.૨૦૨૫	પુસદ	જયશ્રી બિપીન ધરમશી	સુથરી	૭૦
૨૫.૦૭.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	વસંત ધનજી પરબત મૈશેરી	મોટી સિંધોડી	૭૬
૨૬.૦૭.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	કલ્પના (હેમા) કાંતિલાલ જીવરાજ દંડ	ભરૂડીયા	૬૨
૨૬.૦૭.૨૦૨૫	ઈંદોર	સુંદરબાઈ (સુશીલાબાઈ) લક્ષ્મીચંદ ખીમજી લોડાયા	સાંયરા	૯૨
૨૬.૦૭.૨૦૨૫	સાંગલી	મધુબેન અશ્વિન માણેકજી કુરૂવા	ગોધરા	૬૮
૨૯.૦૭.૨૦૨૫	ઘાટકોપર	પ્રેમિલાબેન લક્ષ્મીપતિ ગોવિંદજી લોડાયા	નલિયા	૭૫
૩૧.૦૭.૨૦૨૫	બોડેલી	હેમલ નવીનચંદ્ર ખોના	રંગપૂર	૫૨
૦૩.૦૮.૨૦૨૫	ઘાટકોપર	લીલાવતી (ચંદનબેન) હીરાચંદ વીરજી મૈશેરી	લાલા	૯૨
૦૩.૦૮.૨૦૨૫	ઔરંગાબાદ	પાર્શ્વીર ગાંગજી ધરમશી	રંગપુર	૮૮
૦૫.૦૮.૨૦૨૫	ચૈન્નઈ	નવલબેન હીરાચંદ લોડાયા	નલિયા	૭૭

નવા/બદલાયેલા સરનામા/ફોન – (પુરૂં નામ અને નવું સરનામું મોકલવાની સાથે જુનું રદ કરવાનું સરનામું અવશ્ય જણાવવું)

Shri Paresh Virendra Lodaya (PS-5979)
3E, Sree Laxmi Auroville Homes,
3rd Floor, SB Colony, 1st Cross,
Krishnammal Street, K K Pudur,
Coimbatore, TN - 641 038.
M. : 99407 53111.

Shri Ketul Mulchand Shah (Dharamshi) (PS-7472)
Tanishq', House No ARA-1, Plot No 55,
South Zone, Vardhaman Nagar,
Bhujodi, Kutch, GJ - 370 020.
M. : 81408 72822 / 81606 15611.

આપના રહેઠાણના સરનામામાં ફેરફાર અંગેની નોંધ હવેથી **kdoaddress@gmail.com** ઉપર મોકલવા વિનંતી છે.

Shri Rajanikant Raichand Nagda (PS-3811)
104, Om Shree Sneha CHS,
Arunoday Society,
Near Arunodaya Society Ground,
Dombivli (West), MH - 421 202.
M. : 97699 83452.

Shri Jitendra Kalyanji Hefa (PS-7350)
B1-703, Lok Everest,
J S D Road,
Mulund (West), MH - 400 080.
M. : 97027 37878.

લવાજમ (સબસ્ક્રીપ્સન) ન મોકલવા વિનંતી

સર્વે જ્ઞાતિજનોને જણાવવાનું કે હાલમાં પ્રકાશ સમીક્ષાનું લવાજમ લેવામાં આવતું નથી તેથી લવાજમ ન મોકલવા વિનમ્ર વિનંતી. **– પ્ર.સ. સમિતી**

The Kaal Chakra (Time Cycle)

- Shilpa Ajani (B.com, DG, FGA (Lon), FFIG)

The concept of time is one of the most special features of Jain cosmology.

Time is that subtle substance due to which all other substances are moving or transforming. In Jain 'aagams' (scriptures) its smallest indivisible unit is a 'samay' (the microscopic unit of time in which a substance changes its state and the biggest is a 'yug' (era). In one era, there are two kalpas, Utsarpini and Avasarpini. Here, time is considered infinite and exists only in certain parts of ' Lokaakash' (world space). In some areas it is a repetitive cycle while in others it is not cyclical.

Cyclical time is found only in some areas of the central continent of Jambudvip of Jain universe. The Jambudvip has several regions. In the 'bhogbhumi' (land of enjoyment) people do not need to make any effort and can enjoy life. Here there is no cycle of time, but liberation too is not possible. However, in the 'karmbhumi' (land of action), where human beings live and where they must work to live, time forms a repeating cycle.

Here a single **kalpa** (cycle) is made up of two equal phases. Each phase or half-cycle has six 'aras' (periods of time), which vary in length. Each phase follows another without a break.

The cycle of time is traditionally represented as a wheel with 12 spokes, known as the '**Kaalchakra**'. In Avsarpini, the first phase – of six half-cycles – the quality of life gradually deteriorates while in 'Utsarpini', the second one it slowly improves over the six periods.

The six aras are:

1. **Sukham Sukham Kal :** This is a time of absolute happiness. During this phase people are very tall and live for a very long period of time. Children are born as twins, a boy and a girl. All the needs and desires of the people are fulfilled by ten different kinds of Kalpavriksha (wish-fulfilling trees). There is no killing, crime, or vice.

2. **Sukham Kal :** This is the phase of happiness, but it is not absolute. The wish-giving trees still continue to provide for the people's needs, but the people are not as tall and do not live as long.

3. **Sukham Dukham Kal :** This is a phase consisting of more happiness than misery. During this period the kalpvrikshas do not consistently provide what is desired. Towards the end of this period in the current time cycle Rushabhdev, the first Tirthankar was born.

4. **Dukham Sukham Kal :** This is a phase of more misery, sorrow, and suffering than happiness. The other twenty-three Tirthankars and eleven Chakravarties were born during this era which came to an end

cont..pg no. 34

Life Power

Fear in Teenagers - Part 2

Alpha Dharamshi (Multilingual Counsellor) - **M.: 9945365319**
Pehechaan - A Mission To Help Identify Yourself.

Do one thing every day that scares you." – Eleanor Roosevelt

Fear, when held gently and examined closely, can become a tool for growth rather than a chain of paralysis. Teenagers, though often misunderstood, are incredibly perceptive. They sense the unspoken rules, they absorb the emotional temperatures around them, and they often carry burdens silently. Fear doesn't always appear as trembling or tears—it shows up in procrastination, withdrawal, aggression, or even hyper-achievement. Understanding this language of fear is the first step toward helping a teen navigate it.

In a world that glorifies perfection, fear of imperfection becomes a constant shadow. Many teenagers push themselves to exhaustion, terrified of disappointing those they love. Others disengage entirely, believing that if they don't try, they can't fail. Both responses stem from fear—one masked in drive, the other in defeat. But both can be softened through compassionate guidance.

"You gain strength, courage, and confidence by every experience in which you really stop to look fear in the face." – Eleanor Roosevelt

One of the most powerful gifts we can offer teenagers is permission: permission to feel afraid without shame, to stumble without being labeled a failure, to not have it all figured out. When adults share their own fears and vulnerabilities, it builds bridges of authenticity. It tells the teen, "You are not alone in this."

Schools and homes must shift from performance zones to learning zones, where fear is not eliminated—but welcomed as part of the learning curve. Counseling, peer groups, expressive arts, journaling, and quiet reflection can become healing rituals. Fear loses power when given voice.

"Fear doesn't shut you down; it wakes you up." – Veronica Roth.

It is in the very act of facing fear—of naming it, sitting with it, questioning it—that courage is born. Teenagers don't need us to erase their fears—they need us to walk beside them as they face them. They need to know that fear is not failure; it is feeling. And feelings, when acknowledged, pass.

So let us be the steady hands holding their trembling wings. Let us remind them: "It's okay to be scared. It means you're trying something new. It means you care." Because in every fearful heart lies a seed of fierce potential—waiting to bloom, one brave step at a time.

નમ્ર નિવેદન :

જ્ઞાતિજનો, સંસ્થાઓ તથા મહાજનોને નિવેદન છે કે સમાચાર, જાહેરખબર કે અન્ય માહિતી મોકલતી વખતે ઈ-મેલમાં આપનો કોન્ટેક્ટ નંબર લખવો.

Stay Healthy

HAEMORRHOIDS [PILES]

Dr. Jayantilal P. Khona (LCEH)-Jakhau (Mulund)
Mob. : 8779985316

Piles are the ANAL VASCULAR CUSHIONS of internal & external Veins plexuses that are present IN AND AROUND LOWER BOTTOM OF THE RECTUM (ANUS).They are present as NORMAL STRUCTURES IN EVERYONE & HELPS in fine control of stool material of liquids & gases.

This vascular cushions becomes diseased, when swollen & inflamed. QUITE COMMON PROBLEM, BUT **they often get better on their own without medicine after a few days.**

1] INTERNAL PILES.1ST STAGE. They protrude inside the lumen of the anus.seen only with anoscope by doctor. They cause PAINLESS BRIGHT RED BLEEDING WHILE PASSING STOOL. **2ND STAGE.** They prolapse during passing stool, but reduce or retract spontaneously. **3rd STAGE**. They require manual reduction or replacement after they protrude WHILE passing stool. **4th STAGE**. They permanently prolapsed & is irreducible.

2] EXTERNAL PILES. Hard discolored lump near anus. Causing PAIN, ITCHING IN ANI, MUCOUS DISCHARGE.

COMMON EXACERBATING, RISK FACTORS. Veins around the anus tend to stretch under pressure & may bulge or swell. This can develop from increase pressure in the lower rectum DUE TO

1] STRAINING during bowel movement **2]** SITTING for long period time sp. On the toilet **3]** chronic CONSTIPATION & OR DIARRHOEA **4]** being OBESE **5]** being PREGNANT **6]** having ANAL INTERCOURSE

7] EATING a lower fiber diet **8]** DRINKING less water **9]** regularly LIFTING HEAVY ITEMS 10] DECREASE IN THE SUPPORT TO VEIN & SURROUNDING DUE TO AGEING.

COMPLICATION: ANEMIA, STRANGULATED PILES, THROMBOSED PILES CAUSING EXTREME PAIN

PREVENTION INVOLVES MEASURES TO PREVENT CONSTIPATION AND STRAINING.

Developing regular habits to keep your STOOL SOFT & FORMED SO THEY PASS EASILY.

Eating high fiber foods [fruits, green veg, whole grains pulses] Drink more water 10/ 12 glasses a 24 hrs. Exercise helps to strengthen muscles, tissues around anus.

3 rd & 4 th stage piles requires TREATMENT 1] INJECTION sclerotherapy **2]** BAND LIGATION. EFFECTIVE IN MOST CASES.VERY MINORITY OF REQUIRES HAEMORRHOIDECTOMY, WHICH IS USUALLY CURABLE.

પાસ થયા
અભિનંદન

CA RIDDHI KIRAN NAGDA
NALIYA- DOMBIVLI
CA (57%)

First Salary to First Crore – The Power of Early Investing

Diipesh Daghha – Varadia (Bhandup), Mob.: 99 1562 1562
MBA (Fin), QPFP, Founder – GrowthQuest
www.growthquest.in, diipeshdaghha@gmail.com

Do you remember the day you got your first salary? That thrill of seeing your own hard–earned money in your bank account.

Most of us celebrated with a nice dinner, maybe bought a gadget, and the rest quietly slipped into "monthly expenses." And that's where many young professionals unknowingly make their first money mistake — they forget that the first salary can also be the seed for their first crore.

The Magic of Starting Early

Let's take a simple example. Suppose you are 25 and you start investing Rs. 10,000 a month in an equity mutual fund that grows at an average of 12% per year.

By the age of 35, you'd have about ₹23 lakhs.

By 45, it could grow to Rs. 1 crore.

By 55, it may touch Rs. 3.5 crores.

Here's the interesting part — your total investment would be just ₹36 lakhs. The rest comes from the quiet but **powerful force of compounding**. That's why Albert Einstein famously called compounding the eighth wonder of the world.

Time Is Your Best Friend

Smaller amounts work harder for you – A 25–year–old investing Rs. 10,000 a month can reach ₹1 crore in 20 years. Start at 35, and you'll need almost Rs. 27,000 a month to reach the same goal.

You develop financial discipline – When investing becomes a habit from your very first salary, it never feels like a burden.

You can ignore short–term ups and downs – Time gives you the courage and ability to stay invested through market swings.

For many, a crore feels like a far–off dream. But for today's young earners, it's not only possible — it's *necessary*. Inflation is constantly eroding your money's value. What costs Rs. 1 crore today may cost Rs. 3 crores in 20 years. Early investing isn't a luxury; it's a survival plan.

The Cost of Delaying

One of the most expensive sentences you'll ever say is: "I'll start when I earn more."

Just a 5–year delay can cut your wealth potential by half. If you can manage an EMI for a new phone or bike, you can start investing for your future. Begin small — even ₹5,000 a month. Increase it as your salary grows. Think of it as "paying your future self" before you pay anyone else.

Here's a simple approach:

1. **Save first, spend later** – Automate your investments so they happen before you can spend.
2. **Increase your investment every year** – Even a small annual increase creates a big difference over time.
3. **Stay patient** – Wealth creation is like growing a tree. The best time to plant was yesterday; the second–best is today.

Your first salary may be long gone. But your next one is just around the corner.

If you start investing now, your future self will thank you — not just for the first crore, but for the secure, stress–free life that follows. Because in the world of money, **the earlier you start, the easier it gets.**

Kuber Bhandar

Small savings scheme (SSS) – an investment option

CA Jatin Jechand Lodaya, Naliya (Chembur)
Cofounding Partner of FinaLiteY LLP - Mumbai
jatinlodaya@gmail.com | 9820791226

High risk high return is the usual norm in the investment world. It is very important to invest aligned to one's risk appetite and thereby meet financial goals. However, there are few investment avenues where the risk is relatively lower, but the returns are relatively higher. Yes, this aberration exists in case of SSS. These are financial instruments managed by the Central government (GoI) (hence low risk) to encourage households to inculcate the habit of saving and to encourage long-term financial discipline. These products are available only to Indian residents.

Conservative investors who refrain from investing in equity tend to invest in financial instruments that give assured returns. Those who are investing in equity directly or via mutual funds, can use these products to diversify their wealth. Novices who wish to start their investment journey or who have low level of savings potential can initiate their journey with these products. Alongside certain tax savings in form of deductions / exemptions (in the old tax regime, upto ₹150,000 per annum) is possible though not the primary reason.

These avenues include PPF, KVP, NSC, SCSS, SSA, etc. Most of these are available at post office / banks. They provide relatively higher returns (7%+), surely above the inflation rate thereby giving positive real rate of return. Bank FDs may give similar interest rate and are better on liquidity front, but they are relatively higher on risk spectrum (though insured upto ₹5 lacs).

Apart from risk and return, liquidity aspect is also relevant. These schemes have fixed tenure and are low on liquidity front as most of these schemes are for 5 years, PPF for initial 15 years extended for a further (multiple) block of 5 years. SSA matures when the girl child reaches the age of 21 years. It is difficult to get money in between other than on death or court order. Compromised interest will be paid in case of premature withdrawal.

One can invest as low as ₹500 (PPF) or ₹1,000 (KVP, NSC, SCSS, SSA). The maximum investible amount is based on deduction limit of ₹150,000. In case of SCSS it is ₹30 lacs and there is no upper limit for NSC, KVP. Hence these schemes provide an affordable avenue for one and all. As the amounts stay invested for relatively longer duration, these amounts grow due to power of compounding.

In case of these products, the interest rate is declared quarterly by the GoI. Instruments such as PPF provide tax free earnings (7.1%), including at the time of investing and redemption. The interest earned on SCSS is taxable (8.2%, paid quarterly, deduction u/s 80TTA upto ₹50,000 – old regime). The interest earned on SSA (8.2%) is exempt from tax. The interest earned on KVP (7.5%, taxable, compounded annually, tenure of 115 months when money is expected to double). The interest earned on NSC is 7.7%.

Most salaried individuals have access to retiral benefits such as Provident Fund. However, self-employed individuals do not have access to such retiral benefits. PPF plays that role for such individuals. This can be opened by salaried individuals too. The GoI

launched the PPF scheme in 1968 with the primary goal of encouraging people to save consistently and providing rewards for their savings. The scheme has now become one of the most popular long-term savings schemes owing to its benefits of tax savings (old regime), returns, and safety.

The SCSS is a government-backed retirement benefit program (launched in 2014) designed to provide financial security and a regular income stream to senior citizens (aged 60 years or above; NRIs excluded) in India. In certain cases, retirees between 55 and 60 years who have taken VRS or retired under superannuation, and retired defence personnel above 50 years (subject to certain conditions) can also open an account, provided the investment is made within a month of receiving retirement benefits. Deposits up to ₹1 Lac can be made in cash, while amounts exceeding ₹1 Lac must be made by cheque/demand draft. The SCSS has a maturity period of 5 years. It can be extended for a further (multiple) block of 3 years by submitting an application within one year of maturity.

The SSA is a government-backed savings scheme specifically for girl children in India, launched in 2015 as part of the "Beti Bachao, Beti Padhao" campaign. SSA is an excellent savings plan for young girls under the age of 10 as they will get access to a relatively larger amount when they turn 21, which they can use for their further studies, own venture or marriage.

The KVP is a savings certificate scheme that was launched in the year 1988 by India post. KVP was originally designed for farmers, but now it is open for all except NRIs and HUF. Since the scheme was being misused for money laundering purposes (unlike all other investment products, this one did not mandate investors name & other details), it was discontinued in 2011. However, the scheme was re-launched in the year 2014 with modifications to curb the misuse. Today Aadhar number is mandatory for any of these schemes. If your deposit amount is above Rs 10 lakhs, you will have to submit income proofs which include salary slips, bank statements, ITR documents etc. Investor can present the KVP certificate as collateral against loans.

NSC is a government-backed secured investment scheme of 5-year lock-in period. These are issued by Indian Post for five-year maturity and can be pledged to banks as collateral for availing loans. The holder gets the tax benefit under Section 80C (old regime). The certificates were heavily promoted by the Indian government in the 1950s after India's independence, to collect funds for nation-building. Effective April 2016 the NSC's are issued in electronic form and no more certificates are given. Upon maturity, the NSC can be encashed at any Post Office branch. Investor can present the NSC as collateral against loans.

There are few more SSS that can be operated from a Post office / bank and these include: Savings Account (SB), Recurring Deposit (RD), Time Deposit (TD), Monthly Income Scheme (MIS), Mahila Samman Savings Certificate (MSSC), Equity Linked Savings Scheme (ELSS), National Pension Scheme (NPS) etc.

[PPF: Public Provident Fund | KVP: Kisan Vikas Patra | NSC: National Savings Scheme | SCSS: Senior Citizens Savings Scheme | SSA: Sukanya Samriddhi Account]

Business World

Key Differences Between ITR

CA Hitesh Dharamshi Mob.: 98213 11796
HDHARAMSHI@GMAIL.COM

Key Differences Between ITR 1 Vs. ITR 4

Basis of comparison	ITR-1	ITR-4
Applicability	Individuals with an income not above Rs 50 lakh during a financial year If you earn interest from a savings account, deposits, etc. If you earn a pension LTCG under Section 112A up to Rs. 1.25 lakhs Interest from income tax refund	Individuals or HUFs with an income not above Rs 50 lakh during a financial year If you earn income from professions or businesses under schemes like 44AD, 44AE, 44ADA If you earn interest from a savings account, deposits, etc. If you earn a pension LTCG under Section 112A up to Rs. 1.25 lakhs Interest from income tax refund
Heads of income	Salary Single house property Any other sources	Salary Presumptive taxation scheme Single house property Other sources
When are you not eligible to file this form?	Income exceeds Rs 50 lakh Agricultural income is above Rs 5,000/- Possess taxable capital gains except LTCG u/s 112A up to Rs. 1.25 lakhs Generate income from more than one house property In case you are a director of a company Own foreign assets Have any foreign income If your investments are present in unlisted equity shares for a financial year If you are an NRI or RNOR (Resident Not Ordinary Resident)	Income exceeds Rs 50 lakh Generate income from more than one house property If you have carry forwarded any losses from previous years under any income head Have signing authority in any account outside India Possess taxable capital gains except LTCG u/s 112A up to Rs. 1.25 lakhs Generate foreign income If you are either an RNOR or non-resident Invested in unlisted equity shares

Difference Between ITR 1 Vs. ITR 2

Particulars	ITR 1	ITR 2
Applicant type	Resident Individual	Individuals (resident or non-resident) and HUFs
Total Income	Up to Rs 50 lakh	More than Rs 50 lakh
Capital Gains Income	Under section 112A which does not exceed Rs 1.25 lakh, and does not have any carry forward of losses under the head	All Capital Gains Income and losses
Income from Other Sources	Excluding activities like horse racing, gambling, lotteries, etc.	Including activities like lotteries, gambling, horse racing, card games, etc.
Agriculture Income	Up to Rs 5,000	More than Rs 5,000
Income from Property	Up to 1 house	More than 1 house

ITR-3 Vs. ITR-4

Particulars	ITR-3	ITR-4
Eligibility	Individuals and HUFs whose total income includes income from business or profession	Resident individuals, HUFs or partnership firms who have opted for presumptive taxation scheme under Section 44AD, 44ADA or 44AE and income is up to Rs. 50 lakhs
Nature of Income	All the income can be included like business income, capital gains, casual income, salary income, etc.,	Income from salary, one house property, capital gains under section 112A up to Rs. 1.25 lakh, and other income (excluding casual income)
Books of accounts	Required to be maintained if threshold limit crossed u/s 44AA.	Not required to be maintained.
Audit requirement	Mandatory if the income or turnover crosses limits specified u/s 44AB.	Not required.
Number of house properties	Income can be from any number of house properties	Income should be from one house property only
Complexities	Complex form as it contains fields for all heads of income and disclosures	Simpler as it contains fields only for specified income.
Due date of filing	The due date for filing ITR-3 for non-audit taxpayers is 31 July. The due date for audit cases is 31 October.	The due date for filing ITR-4 is 31st July. Since the audit is not applicable to presumptive taxation scheme. This year Extended till 15th Sept 2025

Women's World

Finance in general today and how women can play a pivotal role

Amisha Bhaven Shah (Munvar), Jakhau (Mulund)
Freelancing Biology Lecturer and Content Writer.
Mob.: 83569 40010 Email: amisha.shah03@gmail.com

In the last two articles, we have discussed how to maintain good health, whether at work or home. Today, we are going to touch on a new topic often ignored by women. Today's topic is the one that needs our equal attention, as the Yoga or health needs. Let's discuss finance in general today and how women can play a pivotal role in it.

Finance as a term means the money or the capital one has, or monetary resources to earn the same. As a subject, it is the planning, organizing, leading, and controlling of the resources that are going to generate an income, active or passive, whether personal, corporate, or government. The management of finances effectively is the core part of the smooth running of any organization or household.

Women were considered the last people to take an opinion on financial decisions. But the truth is, the best financial decisions in the world are taken by a woman; the problem lies in acceptance by men. A woman's role in investing is indeed critical—not just for her own financial independence, but also for the long-term stability and prosperity of her family. Women, though, may not be high-risk takers, but they are the ones who take calculated risks, the first step in financial planning.

Many of you might be thinking that the scenes have changed drastically, and women are making progress in every field. But DSP Winvestor Pulse 2019 survey results show that only 33% women respondents took investment decisions as compared to 64% men. Almost 12% of the women responded that they take independent decisions regarding investment in stock markets and mutual funds, compared to 31% men.

The idea that women aren't good investors is less about reality and more about long-standing social conditioning. For generations, women have been managing household budgets with great skill—keeping track of prices, planning purchases, and making ends meet. A single visit to the local market can often give a woman a clear picture of changing prices and trends. Yet, this financial intuition has traditionally been confined to the domestic sphere, rather than extended into formal investing. This isn't due to a lack of ability, but rather a lack of opportunity and encouragement.

Ideally, every financial decision within a household—whether it's about saving, spending, or investing—should be made together. When both partners are equally involved, the family as a whole becomes more financially secure. Different perspectives bring balance. While studies suggest that men may be more likely to take bold or high-stakes investment risks, those risks can sometimes lead to serious consequences if not carefully managed. Women, on the other hand, tend to approach investing with more caution and thoughtful consideration—often focusing on long-term stability. It's also worth noting that

investing isn't just about high returns; it's about **investing wisely**—choosing the right place and time, and having the patience to see it through. And patience is something many women practice every day in countless aspects of life.

As financial awareness grows, it's important that we continue encouraging women to take an active role in investing—not just because it benefits them individually, but because it strengthens families and communities too. The more inclusive we are in financial decision-making, the better prepared we'll all be for the future.

So, whether you are a working woman or a homemaker, start learning today. Investments can be done only with full knowledge. Start with baby steps. Open a bank account first. Start with small and safe investments like an RD in a good bank or a simple SIP. The investment can be as small as Rs. 100. What is important is to begin to learn about investing. Even if you do not get directly involved in investing, you should be an active member in the financial decisions of the family. Many good finance teachers teach online, as well as good books, available to begin the journey of investing. My recommendations:

1. Varsity by Zerodha
2. Finance Education by Rachana Ranade
3. Book – What Every Indian Should Know Before Investing by Vinod Pottayil.

These are just my personal recommendations, you can explore and lay your hands on better sources as well. In the next article, we will delve deeper into various investment instruments available in the market. Till then, Keep Learning!! ***

Being Jain pg no. 25

three years and eight months after Lord Mahavir's nirvan.

5. **Dukham Kal :** This ara is currently prevailing. It is an ara of unhappiness which began a little over 2,500 years ago and will last for a total of 21,000 years. No one will follow true religion. It is said that by the end of this ara, the Jain religion will be lost.

6. Dukham Dukham Kal : This is a time of absolute misery and unhappiness. During this time people will experience nothing but suffering. There will be no trace of religious activities. The life spans of people will be very short, exceeding no more than twenty years. Most people will be non-vegetarian and the social structure will be destroyed. The weather will become extreme, the days will be very hot, and the nights will be very cold. At the end of this ara, a period of Utsarpini will start and the time wheel will take an upward swing.

The concept of Kaalchakra helps us understand our place in the universe, our potential for spiritual growth, and the importance of living an ethical life in accordance with Jain principles.

***

Note to Advertisers

Please send billing Name, Address and Contact Person Name & Mobile No for Advt. with matter.

After made payment of the Advt. send the payment transaction slip or pay slip with your name & contact No. For Accounting Process.

પુણ્યતિથીએ ભાવપૂર્વક સ્મરણાંજલી!

તમે આત્મખુમારીથી સુંદર જીવન જીવી ગયા.
તમારી વિદાયથી જીવનમાં આવેલો ખાલીપો ક્યારેય નહિ પૂરી શકાય
પરંતુ અમે જેના પર ગૌરવ લઈ શકીએ, એવી તમારી
સુમધુર યાદો સદાય અમારી સાથે રહેશે....

સ્વ. મણીલાલ પદમશી દંડ
સ્વર્ગવાસ તા. ૧૦/૨/૧૯૮૧

સ્વ. નવલબેન મણીલાલ દંડ
સ્વર્ગવાસ તા. ૫/૮/૨૦૦૫

ગામ સેવક ભરૂડીયા–હાલ મુલુંડ

સ્વ. મધુબેન રતીલાલ અનમ
સ્વર્ગવાસ તા. ૧૪/૪/૨૦૦૧

પરિવાર જેનું મંદિર હતું, સ્નેહ જેની શક્તિ હતી, પરિશ્રમ જેનું કર્તવ્ય હતું, પરમાર્થ જેની ભક્તિ હતી.
ધર્મ કદી ભુલ્યા નહીં, વ્યવહાર કદી ચૂક્યા નહીં,
પરિવાર માટે ફૂલો પાથરી ગયા, એવા દિવ્ય આત્માને પ્રભુ પરમ શાંતિ આપે એ જ પ્રાર્થના....

તમારી અમર સ્મૃતિમાં આશિર્વાદના અભિલાષી.....!

અ.સૌ. હેમલતા તથા મહેન્દ્ર મણીલાલ દંડ
અ.સૌ. સંગીતા તથા રાજેશ મણીલાલ દંડ
અ.સૌ. છાયા તથા પીયુષ મહેંન્દ્ર દંડ
અ.સૌ. પ્રિયંકા તથા નીખિલ વનરાજ ધુલ્લા
અ.સૌ. પ્રિયા તથા વિરલ રાજેશ દંડ
શ્રી. રતિલાલ વાઘજી અનમ
અ.સૌ. હિમાંશી તથા ચિરાગ અતુલ શાહ
અ.સૌ. ઉર્મિલા તથા અશોક મણીલાલ દંડ
અ.સૌ. સંગીતા તથા કિશોર ગોવિંદજી લાપસિયા
અ.સૌ. નિશા તથા ધર્મેશ શાંતિલાલ લાપસિયા
અ.સૌ. ખુશ્બુ તથા ચિરાગ વનરાજ ધુલ્લા
અ.સૌ. તન્વી તથા નિરજ કિશોર લાપસિયા
અ.સૌ. મનીષા તથા અલ્પેશ મહેંદ્ર કોઠારી
અ.સૌ. પાલી અને ધવલ કિશોર લાપસિયા

ચિ. પ્રિયાંક, અકીરા, નીયતી, પ્રથમેશ, તરેન, દમીત, પ્રથમ, પીહાન, સાન્વી,
રાહા, રાહવીર, હરશિવ ના જય જિનેન્દ્ર !

CDO Prakash Samiksha R.N.I. No. MAHBIL/2020/79181 Date of Publication : 5th & 20th of every month
Postal Reg. No. MCN / 322 / 2024-2026 WPP Licence No. MR/Tech/WPP-352/North/2024-26
Posting : 8 / 9 & 23 / 24 of every month Posted at Mumbai Patrika Channel Sorting Office, Mumbai - 400 001

સમાચાર

સીમા ખોનાને ઓસવાલ બુક્સ ફાઉન્ડેશનનો એવોર્ડ

શિક્ષણ ક્ષેત્રને કારકિર્દી માટે પસંદ કરનાર સીમા ખોનાને યંગ માઈન્ડ્સને તેમના સ્વપ્ન સાકાર કરવાની સાથે દેશના ભાવિને આકાર આપવાના પ્રયાસો બદલ ઓસવાલ બુક્સ ફાઉન્ડેશન દ્વારા સન્માનિત કરવામાં આવ્યા છે.

મોટી ખાવડીના હુબલી નિવાસી શ્રીમતી સીમા નરેશ ખોના બી.ઈ. (ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને કોમ્યુનિકેશન) છે પણ એમણે ગણિતમાં નબળા વિદ્યાર્થીઓને ગણિતના મેધાવી વિદ્યાર્થીમાં રૂપાંતર કર્યા તે બદલ દિલ્હીના ઓસવાલ બુક ફાઉન્ડેશન તરફથી એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યો છે.

કદઓ વિદ્યાર્થી સંઘ આયોજિત ઋષિમંડળ મહાપૂજા

કદઓ વિદ્યાર્થી સંઘ તરફથી શનિવાર તા. ૬ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૫ના રોજ ઋષિમંડલ અભિષેક, મહાપૂજનનું મેવાડ કેસરી હોલમાં આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. તા. ૪ ઑક્ટોબર ૨૦૨૫, શનિવારના રોજ 'રંગતાળી' ગરબા આયોજન છે.

If not delivered please return to :

C/o. A/704, Remi Bizcourt, Shah Indl. Estate,
Off Veera Desai Road,
Andheri (W), Mumbai - 400 053.

Printed and Published by **HIRACHAND DAMJI DAND** on behalf of **SHRI C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI,** Printed at THE NEW MILLENIUM PRINTERS, 14-A, GROUND FLOOR, SITARAM MILL, PATRA SHED, SITARAM MILL COMPOUND, JACOB CIRCLE, LOWER PAREL, MUMBAI 400 013 and Published from SHRI C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI, A/704, REMI BIZCOURT, PLOT NO. 9, SHAH INDL. ESTATE, OFF VEERA DESAI ROAD, ANDHERI (WEST), MUMBAI 400 053. Editor: **HIRACHAND DAMJI DAND**